

2015

Årsredovisning Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

Innehåll

Inledning

- 1 Vd har ordet

Verksamheten

- 4 Samverkan som stärker
Länsförsäkringar
Göteborg och Bohuslän

Finansiell rapportering

- 6 Förvaltningsberättelse
- 12 Resultaträkning
- 13 Resultatanalys
- 14 Balansräkning
- 16 Förändring eget kapital
- 17 Kassaflödesanalys
- 18 Noter
- 50 Revisionsberättelse

Bolagsstyrning

- 52 Styrelse och ledning
- 54 Valberedning, kontrollfunktioner,
aktuarie och kundombudsman
- 55 Fullmäktige

Bolagsstämma 2016

Ordinarie bolagsstämma hålls
torsdagen den 31 mars 2016
klockan 17 i Uddevalla.

Nöjda kunder ger starkt resultat

Vd har ordet | 2015 blev ett fantastiskt år. Ja, faktiskt det bästa någonsin enligt resultaträkningen. Så vad kan det bero på? Höga ambitioner, rätt strategi, tur eller kanske gammalt, hederligt hårt arbete? Svaret är som oftast inte bara det ena eller det andra, utan en lyckad blandning av allt. Olika mycket vid olika tillfällen.

Däremot kan jag helt säkert slå fast en av huvudorsakerna till det fina resultatet. Under 2015 har vi lyckats knipa i stort sett samtliga kundutmärkelser i branschen. Enligt Svenskt KvalitetsIndex (SKI) är vi det bolag som har Sveriges mest nöjda kunder inom Privat livförsäkring, Bilförsäkring, Privat sakförsäkring, Företag sakförsäkring samt Privat bank. Vid senaste Mobilgalan utsågs vi till Sveriges Bästa mobilbank. Dessa fina utmärkelser från våra kunder tyder på att de trivs hos oss. Och gör de det stannar de längre. De rekommenderar andra att komma till oss och vi i bolaget växer och försöker göra kundupplevelsen ännu bättre.

För att kunna leverera en personlig och engagerad kundupplevelse krävs personliga och engagerade medarbetare. Vi som arbetar i Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän anstränger oss till det yttersta för att lyckas med det i varje enskild kontakt. Vi anstränger oss för att skapa en arbetsmiljö i en organisation där vi trivs och dit andra vill komma. Det är därför särskilt glädjande att konstatera att vi erhöll Universums utmärkelse som Mest Attraktiva Arbetsgivare i försäkringsbranschen när 3 600 högskoleutbildade ekonomer fick säga sitt.

Väl medveten om att det knappast kan finnas ett enda bolag i en enda bransch som inte månar om sina kunder vill jag ändå hävda att vi anstränger oss lite mer än de flesta. Orsaken till det är enkel. Vi är ett kundägt bolag. Som sådant har vi en helt annan relation till

våra kunder. Även om vi levererar goda resultat är det inte alltid det viktigaste. Vi använder resultatet till att bygga våra ägares värden över tid. Till att hålla nere premier och förbättra våra produkter. Men även till återbäring. Allt för att ytterligare understryka och tydliggöra att vi är speciella. Det sluter cirkeln mellan kunder och ägare.

Ett kundägt företag behöver vara lönsamt och finansiellt starkt över tid. Det har inga ägare att be om pengar i sämre tider. Men det har å andra sidan förmånen att kunna planera långsiktigt och förhåller sig inte till en mer ryckig kvartalsekonomi. Det gör att vi nu kan sjösätta en ambitiös, femårig strategi. Vi kallar den Strategi 2020 och den syftar till ordentlig tillväxt i bolaget. Vi ska växa kraftigt inom samtliga affärsområden: sakförsäkring, bank, livförsäkring och fastighetsförmedling. För att lyckas med strategin krävs att vi blir ännu bättre inom samtliga verksamhetsområden och även det är en av utmaningarna i Strategi 2020.

Slutligen vill jag framhålla vår omfattande hållbarhetsatsning som precis fyllt ett år. Vi har flyttat fram positionerna inom samtliga fyra områden som ryms i hållbarhetsarbetet. Vi har ytterligare förbättrat vårt miljöarbete som är en vital del av såväl skadereglering som skadeförebyggande verksamhet. Våra finansiella tillgångar följer FNs regler för ansvarsfulla investeringar. Vi tar ansvar för det samhälle vi verkar i. Bland annat genom arbete med unga samt strandstäd-

ning i Bohuslän. Till sist tar vi ansvar som arbetsgivare och månar om bolagets viktigaste tillgång – dess medarbetare.

Det känns såväl logiskt som naturligt att ta ansvar som ett lokalt och kundägt bolag. Samtidigt bygger vi vårt varumärke starkt i Göteborg och Bohuslän och det betyder i förlängningen mer affär och än nöjdare kunder - ägare.

Göteborg i februari 2016.

Ricard Robbstål

Vd

Samverkan som stärker Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän äger tillsammans med övriga länsförsäkringsbolag Länsförsäkringar AB med kontor i Stockholm. Inom bank och försäkring finns påtagliga stordriftsfördelar och länsförsäkringsbolagen har valt att samla dessa resurser i Länsförsäkringar AB. För våra kunder är vi alltid lokala. Det är vi som har kundkontakterna i Göteborg och Bohuslän. Länsförsäkringar AB bedriver affärsverksamhet och service- och utvecklingsarbete inom till exempel liv- och fondförsäkring, bank, fondförvaltning, IT, återförsäkring, djurförsäkring och hälsaförsäkring. Länsförsäkringar ABs uppgift är att skapa förutsättningar för länsförsäkringsbolagen att bli framgångsrika på sina marknader.

Aktieinnehav i Länsförsäkringar AB

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän äger 6,6 procent av aktiekapitalet i Länsförsäkringar AB. Aktieinnehavet i Länsförsäkringar AB inräknas i vårt bolags konsolideringskapital.

Styrkan i varumärket

Länsförsäkringars gemensamma varumärke är mycket starkt i relation till konkurrenternas inom bank, försäkring och pension. 2015 visade Svenskt Kvalitetsindex mätningar att vi har Sveriges mest nöjda kunder inom de flesta av våra affärsområden. Länsförsäkringar har också länge legat högt upp i Nordic Brands anseendemätningar som mäter allmänhetens syn på oss som finansiell aktör.

Länsförsäkringar arbetar i alla kanaler och i alla kundmöten med ett varumärkeslöfte som bygger på närhet. Upplevelsen av ökad närhet och minskat avstånd i relationen med Länsförsäkringar ska vara vägledande för allt som görs – från produktutveckling till det personliga kundmötet.

Liv- och pensionsförsäkring

Länsförsäkringar erbjuder liv- och pen-

sionslösningar till företag och privatpersoner. Genom dotterbolaget Länsförsäkringar Fondliv erbjuds fondförvaltning, garantiförvaltning och riskförsäkring inom personriskområdet. Länsförsäkringars fondutbud består av 35 fonder med eget varumärke och 46 externa fonder. Fonderna under eget varumärke finns inom Länsförsäkringars eget fondbolag och förvaltas av externa förvaltare. Fondlivbolaget förvaltar 103 mdr åt liv- och pensionsförsäkringskunderna. I Länsförsäkringar Liv sker ingen nyteckning, men här förvaltas traditionell livförsäkring som är tecknad före stängningen i september 2011. Under 2015 har arbetet med att erbjuda kunder möjligheten att villkorsändra försäkringar till Nya Trad fortsatt. Mottagandet från de som hittills fått erbjudandet har varit positivt och villkoren för 26 procent av kunderna har ändrats.

Bankverksamhet

Länsförsäkringar Bank är Sveriges femte största retailbank. Bankverksamheten som enbart finns i Sverige har en god tillväxt i volymer och lönsamhet och hög kreditkvalitet. Banken erbjuder privatpersoner, lantbrukare och småföretagare

ett brett utbud av banktjänster. Strategin utgår från länsförsäkringsgruppens stora kundbas, Länsförsäkringars starka varumärke och kundägandets principer.

Länsförsäkringar Bank är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. I bankkoncernen ingår förutom moderbolaget Länsförsäkringar Bank också dotterbolagen Länsförsäkringar Hypotek, Länsförsäkringar Fondförvaltning och Wasa Kredit.

Länsförsäkringar har enligt Svenskt Kvalitetsindex Sveriges mest nöjda kunder på privatmarknaden.

Djur- och grödaförsäkring

Agria Djurförsäkring är Länsförsäkringars specialistbolag för djur- och grödaförsäkring. Agria är marknadsledande i Sverige med marknadsandel 59 procent. Agria är ett renodlat specialistbolag för djurförsäkring och har med stöd av kärnvärden som specialistkunskap, djurvänlighet och empati byggt ett mycket starkt dottervarumärke till Länsförsäkringar. Agria har ett nära samarbete med flera djurägarorganisationer. Verksamheten växer sig även allt starkare på marknader utanför Sverige – idag Storbritannien,

Norge och Danmark. Sommaren 2016 startar Agria verksamhet i Finland.

Hälsa

Affärsområde Hälsa inom Länsförsäkringar AB driver produkt- och affärsutvecklingen inom det växande sjukvårds- och gruppförsäkringsområdet.

Länsförsäkringar är marknadsledande inom sjukvårdsförsäkring.

Länsförsäkringar försäkrar mer än vart tredje företag i Sverige och erbjuder en sjukvårdsförsäkring som ger företagen och deras medarbetare tillgång till ett antal förebyggande hälsotjänster. På så sätt hoppas vi kunna bidra till bättre hälsa.

Stabil återförsäkring till lägre kostnad

Alla försäkringsbolag har behov av att skydda sin verksamhet mot kostnader för stora enskilda skador och naturkatastrofer. Oftast vänder sig ett försäkringsbolag till speciella återförsäkringsbolag på den internationella marknaden för att försäkra en del av sina risker. Inom länsförsäkringsgruppen har bolagen en naturlig möjlighet att dela riskerna mellan sig.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän betalar årligen en återförsäkringspremie till Länsförsäkringar Sak. Premien baseras bland annat på exponering och skadehistorik men också på hur stort så kallat självbehåll bolaget väljer. Självbehållet kan jämföras med den självrisk som privatpersoner och företag betalar inom skadeförsäkring. Genom gemensam upphandling och intern återförsäkring behålls den största delen av återförsäkringspremien inom länsförsäkringsgruppen och kostnaderna för externa återförsäkrare blir mindre och stabila, något som gynnar Länsförsäkringar Göteborg och Bohusläns kunder.

Övrig samverkan

Förutom den samverkan som sker genom Länsförsäkringar AB direktäger de 23 länsförsäkringsbolagen tillsammans med berörda affärsenheter inom Länsförsäkringar AB, Länsförsäkringar Fastighetsförmedling och Länsförsäkringar Mäklarservice. I dessa båda bolag deltar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän med ägarandelarna 5,6 och 4 procent. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling

är en viktig säljkanal för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän och Länsförsäkringar Mäklarservice samordnar erbjudandet till försäkringsförmedlare.

Gemensam utveckling

En av Länsförsäkringar ABs uppgifter är att driva länsförsäkringsgruppens gemensamma utvecklingsarbete för att stärka länsförsäkringsbolagens konkurrenskraft och öka värdet för kunderna.

Arbetet bedrivs utifrån kundernas behov. Tillsammans med länsförsäkringsbolaget har ett antal fokusområden arbetats fram. De finns inom områden där större förflyttningar behöver genomföras för att möta länsförsäkringsgruppens gemensamma marknadsstrategi. Fokusområdena hanterar förändringar inom kundmötet, erbjudandet och beslutsstöd.

Extra fokus på digitala förflyttningar och förbättringar av kundmötet

Under 2015 levererades gemensam utveckling för drygt 400 miljoner kronor. Fokusområdena är förbättrade digitala tjänster, enklare och förbättrad kundinformation, produktförbättringar och förändringar som drivs av lagstiftning och regelverk.

2015 kunde länsförsäkringsbolagen ta emot leveranser från drygt 30 projekt. Här följer några exempel:

- Förbättringar på internet för motorförsäkringar. Det är nu enklare att teckna försäkring och även försäkringsinformationen i det inloggade kundmötet har förbättrats.
- Arbetet med att förbättra och vidareutveckla det inloggade kundmötet drivs vidare. De första leveranser som kommer under 2016 ska förbättra och förenkla för kunderna, bland annat genom förbättrat responsivt gränssnitt och ökade möjligheter att teckna och hantera produkter.
- Mobilappen har löpande förbättrats under året. Genom månadskollen ger vi kunderna en tydligare bild av ekonomin. Det har blivit enklare och smidigare att betala räkningar och i dialog med kunderna har användningen successivt förbättrats.

■ Arbetet med ett nytt modernare systemstöd för sakförsäkring fortsätter intensivt. De första leveranserna i slutet av nästa år kommer att förenkla och effektivisera verksamheten och ge förbättrade digitala tjänster.

■ Olycksfallsförsäkringen har förbättrats för att ge kunderna en effektivare skadereglering som nu i många fall kan ske direkt vid samtal med kunden.

■ Det är nu möjligt att göra digitala hälsodeklarationer i samband med försäljnings- och rådgivningsmötet som underlättar försäljning av produkter där vi kräver hälsoprövning.

■ Kundmötena inom privat, företag- och lantbruksmarknaderna har effektiviserats både genom nya arbetssätt och förbättrat systemstöd.

■ Rådgivningsmötet har förbättrats. Efter mötet kan kunden få tillgång till dokumentation i det inloggade kundmötet.

■ En förflyttningsplan som beskriver på vilket sätt Länsförsäkringar ska kunna realisera den digitala målbilden – med god insikt om kundernas behov ska Länsförsäkringar utforma marknadens mest uppskattade tjänster för bank, försäkring, pension och fastighetsförmedling – har levererats. Den ger en grund för det kommande förflyttningsarbetet.

■ Länsförsäkringars anslutna mäklare, Söderberg och Max Matthiessen, kan nu genomföra byten inom Länsförsäkringars fondsortiment helt automatiserat. Mäklarna har också tillgång till information om kundernas sakförsäkringar i mäklarportalen.

■ En ny gemensam marknadsstrategi för länsförsäkringsgruppen som tar utgångspunkt i kundernas behov och beteende. En del i leveransen är de kvantitativa och kvalitativa kundundersökningar som genomförts för att vinna kunskap om vad som bygger värde för kund.

■ Sak 2020, en tydlig målbild och konkreta åtgärder för att långsiktigt säkra de strategiska marknadsmålen inom sakförsäkringsområdet är framtagen. Den ger en tydlig vägledning i det löpande arbetet med att utveckla sakförsäkringsverksamheten för framtiden.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän avger härmed årsredovisning för förvaltningen under 2015, bolagets 171a verksamhetsår.

Koncernen

I koncernen ingår moderbolaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 558500-8039 och det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB 556683-5897. Dessutom ingår i koncernen intresseföretagen Platzer Fastigheter Holding AB (publ) 556746-6437 med ägarandel 16,9 procent, Göteborgs Försäkringsmäklare Per Dahlkvist AB 556340-8573, Nordic Försäkring Göteborg – Växjö Holding AB 556793-6439 och Försäkringsgruppen Väst AB 556524-3721 med ägarandel 48 procent vardera.

Verksamhet, ägarförhållande och organisation

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är ett ömsesidigt försäkringsbolag vars verksamhetsområde är 15 kommuner inom Västra Götalands län. Kunderna erbjuds ett heltäckande försäkringsskydd inom sak- och livförsäkring. Banktjänster erbjuds till privatpersoner, lantbrukare och småföretagare. Fastighetsmäklartjänster för privatbostäder erbjuds också via franchisetagare anslutna till Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB (publ).

Bolagsformen är ömsesidigt försäkringsbolag. Det innebär att bolaget ägs av försäkringstagarna. Ägarnas inflytande utövas av 78 fullmäktigeledamöter valda av försäkringstagarna. Bolagsstämman utser bolagets styrelse som för närvarande består av sju av bolagsstämman valda ledamöter. Härutöver ingår två personalrepresentanter och vd i styrelsen.

Bolaget omfattas som ömsesidigt bolag inte av den så kallade koden för bolagsstyrning, men följer koden i tillämpliga delar.

Bolaget ingår som ett av 23 kundägda, självständiga lokala bolag i länsförsäkringsgruppen. Gemensamt äger dessa bolag Länsförsäkringar AB (publ) (LFAB). Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän äger 6,6 procent av aktiekapitalet i LFAB. Förutom den del av verksamheten där bolaget har egen koncession förmedlar bolaget djur- och grödaförsäkring, liv- och pensionsförsäkringar samt banktjänster och fondsparande till Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ), Försäkringsaktiebolaget Agria (publ), Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolag (publ), Länsförsäkringar Fondliv AB (publ) samt Länsförsäkringar Bank AB (publ). Samt-

liga dessa bolag ägs av länsförsäkringsbolagen gemensamt och ingår i en koncern med LFAB som moderbolag. Länsförsäkringsgruppen äger också fastighetsbolagen Humlegården Holding I-III AB (publ), Länsförsäkringar Fastighetsförmedling AB och Länsförsäkringar Mäklarservice AB. Det senare har till uppgift att hantera den förmedlarsålda försäkringsportföljen.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän deltar också i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringssystem som inkluderar såväl avgiven som mottagen återförsäkring. Bolaget mottar dessutom återförsäkring från lokala försäkringsbolag inom verksamhetsområdet.

Väsentliga händelser

Resultatet förbättrades väsentligt i såväl försäkringsrörelsen som i finansförvaltningen. Försäkringsrörelsen nådde en totalkostnadsprocent på 93,6 och finansförvaltningen en totalavkastning på 10,3 procent.

Försäkringsrörelsen har utvecklats positivt inom de flesta områden. Premieinkomsten för egen räkning (f e r) minskar med 0,7 procent. Skadekostnaderna f e r minskar med 3 procent. Antalet skador ökar fortsatt men vi har en mindre andel så kallade storskador. Vi har två skador som överstigit vårt självbehåll på 18 mkr, stormen Egon och en brand på Backaplan.

Av våra 17 försäkringstyper inom privat- och företagssakförsäkring är 15 lönsamma. Det är en osedvanligt hög nivå och lönsamheten per produktgrupp är mer jämn vilket är positivt.

Från och med 2016 går bolaget i skarpt läge vad gäller regelverket Solvens 2. Vi har förberett oss under flera år och har processer och rutiner på plats. Bolaget

och styrelsen har i samband med affärsplanering för perioden 2016-2020 genomfört processen för Egen Risk och Solvensanalys (ERSA) enligt gällande regelverk för Solvens 2.

Resultatet i finansförvaltningen blev bättre än förväntat. Avkastningen under året blev 10,3 procent. Mot bakgrund av att inflationen, mätt i KPI, varit låg blev den reala avkastningen väsentlig vilket får betraktas som ett mycket bra resultat för ett sakförsäkringsbolag. Bolaget har under året haft en gynnsam tillgångsfördelning med måttlig riskexponering.

Bankverksamheten har utvecklats mycket positivt vad gäller såväl affärsvolym som antalet nya kunder. Resultatet i den lokala bankaffären förbättrades väsentligt och kan för första året någonsin redovisa ett positivt resultat. Kreditförlusterna är på en mycket låg nivå. Länsförsäkringar Fastighetsförmedling, som drivs i franchiseform, har haft en positiv utveckling under året.

Försäljningen av liv- och pensionsprodukter påverkas fortfarande av att Länsförsäkringar Liv AB stängts för nyteckning. Vi har ändå lyckats öka försäljningen avsevärt mot föregående år. Bolagets styrelse har beslutat om återbäring till delägarna (kunderna) för verksamhetsåret 2015. De flesta försäkringstyper omfattas. Bakgrunden till att återbäring föreslås är det goda resultatet för verksamhetsåret och att tydligt synliggöra fördelarna med att vara kund i ett kundägt bolag.

Under 2015 har en ändring gjorts avseende moderbolagets tillämpade redovisningsprinciper som inte är föranledd av tillämpning av nya IFRS. Ändringen har tillämpats retroaktivt i enlighet med IAS 8 och påverkat de finansiella rapporterna för aktuell period, föregående period och ackumulerat per ingången av jämförelseperioden. Ändringen innebär att från och med 2015 värderas dotterföretaget till verkligt värde. Jämförelseåret är omräknat och en tredje balansräkning är upprättad för att resultaträkningen för 2015 och 2014 ska bli jämförbar. Resultatpåverkande för 2015 är 174 mkr och motsvaras 2014 av 101 mkr. Tidigare års realiserade resultat redovisas över eget kapital och uppgår till 447 mkr. Orsaken till byte av redovisningsprincip är att moderbolagets balansräkning på detta sätt mer stämmer

överens med Solvens 2-balansräkningen, vilket är till fördel vid myndighetsrapportering, ERSA-beräkning och ger intressenterna en mer rättvisande bild över moderbolagets resultat och ställning.

Marknadsutveckling och affärsvolym

Bolaget har under året såväl tappat som tagit marknadsandelar inom olika segment – se tabell. Premieinkomsten i sakförsäkring, exklusive beståndsoverlåtelse trafik föregående år (180), ökade med 0,4 procent till 1 372 (1 367) mkr. Affärsvolymen i bankverksamheten ökade med 21 procent till 18 551 (15 417) mkr. Antalet bankkunder ökade med 6 procent till 50 404 (47 722). Försäljningen av liv- och pensionsförsäkringar har påverkats negativt av Länsförsäkringar Liv ABs beslut att stänga för nyteckning, men positivt av en ny organisation med ökad försäljningsstyrka. Premieinkomsten minskade med 3 procent till 1 003 (1 039) mkr. Pensionskapitalet var oförändrat 18 (18) mdr.

Marknadsandelar, procent	2015	2014
Hem	22,3	22,0
Villahem	36,6	37,2
Fritidshus	56,9	57,4
Personbil	22,9	22,3
Lantbruk	59,7	59,7
Företag	28,4	28,6
Företagsmotor	25,8	26,8

Affärsvolym

Den totala volymen av såväl egen sakförsäkring som förmedlad sak- och livförsäkringsaffär samt för bank och fondsparande fördelar sig enligt följande tabell:

Premieinkomst, mkr	2015	2014
Privat	343	334
Fastighet och företag	342	362
Lantbruk	38	36
Olycksfall	38	34
Motor, kasko	321	306
Motor, trafik	213	206
Mottagen återförsäkring	77	270
Summa egen sakaffär	1 372	1 547
Gemensam sakaffär	133	123
Gemensam livaffär	1 003	1 039
Total premieinkomst	2 508	2 709
Bank, inlåning	4 900	4 339
Bank, utlåning	12 521	10 288
Fond (marknadsvärde)	558	486
ISK + IPS (marknadsvärde)	572	304
Total affärsvolym	18 551	15 417

Försäkringsersättningar

Försäkringsersättningar för 2015 minskade med 3 procent till 930 (959) mkr. Antalet anmälda skador ökade med 4 procent till 62 606 (59 984). Antalet stora skador inom egendom (> 0,5 mkr) minskade till 89 (112) och antalet stora skador inom trafik (>1 mkr) minskade till

2 (4). Skadekostnadens andel av premien, skadekostnadsprocenten, minskade till 73 (74) procent i försäkringsrörelsen och i direkt affär ökade den till 73 (63) procent.

Antalet mindre skador främst relaterade till boendeförsäkring ökar men i mindre takt än tidigare år. Reseskador, naturskador och allriskskador ökar medan vatten- och maskinskador minskar. Få skador har varit av den storleken att återförsäkringsskyddet trätt in. Bolagets ersättningsreserv förändras över tiden och en mindre omallokering har under året genomförts mellan olika skadeårgångar i trafikreserven liksom mellan reserven i direkt och indirekt affär. Bolaget har generellt betryggande reserver. De reserver bolaget diskonterar är mottagen trafikaffär och skadelivräntor.

Driftskostnader

Driftskostnaderna ökade under året med 12 procent och uppgick till 273 (243) mkr. Driftskostnadernas andel av premien, driftskostnadsprocenten, uppgick till 21 (19) procent i försäkringsrörelsen och i direkt affär till 22 (23) procent. Möjligheten att gå i pension vid 62-års ålder har påverkat årets resultat negativt med cirka 23 mkr. Bolaget har under året påbörjat en målmedveten investering i marknadskommunikation och hållbarhet.

Återförsäkring

Bolagets behov av återförsäkringsskydd är tryggt genom länsförsäkringsgruppens återförsäkringsprogram. Detta skyddar på årsbasis bolaget vid såväl större enskilda

skador som skadehändelser. Endast ett fåtal åtaganden är så stora att de behöver skyddas av separata återförsäkringslösningar. Den risk bolaget maximalt står i en enskild skada eller händelse är 18 mkr. I mottagen återförsäkring är bolagets maximala självbehåll vid en skada 37 mkr.

Finansförvaltning

Marknadsvärdet av koncernens placeringskapital inklusive likvida medel uppgick vid verksamhetsårets slut till 6 522 (5 898) mkr. Placeringskapitalet hade den 31 december följande fördelning:

	2015	2014
Räntebärande placeringar	1 644	1 738
Svenska aktier och fonder	1 138	890
Utländska aktier och fonder	1 013	921
Onoterade aktier och fonder	423	361
Fastigheter	1 064	883
Organisationsaktier	1 240	1 105
Totalt	6 522	5 898

Total avkastning inklusive orealiserad värdeförändring på placeringstillgångar uppgick till 598 (559) mkr. Totalavkastningen blev 10,3 (11,9) procent. Direktavkastningen blev 1,3 (1,2) procent.

Resultat

Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt uppgick till 509 (504) mkr och efter dispositioner och skatt till 439 (401) mkr. Försäkringsrörelsens tekniska resultat uppgick till 32 (70) mkr. Delposterna i koncernens resultat framgår av femårsöversikten.

Vi tar ansvar

Göteborg och Bohuslän är vårt område. Här bor våra kunder, tillika ägare. Det är också ett område som vi tycker är alldeles speciellt.

Som ett kundägt lokalt bolag är det naturligt för oss att driva ett långsiktigt hållbarhetsarbete. Det är självklart att jobba med hållbarhet och samhällsansvar inom såväl miljö som samhälle och ekonomi.

Vi tycker att det är rimligt att ett lokalt och kundägt bolag tar ett större hållbarhetsansvar än genomsnittet. Därför har vi internt och externt lanserat begreppet *Vi tar ansvar* som symboliserar vårt hållbarhetsarbete.

Vi tar ansvar – miljö

Vår miljö är viktig för oss och vi arbetar aktivt med ständiga förbättringar för att minska vår negativa miljöpåverkan. Detta gör vi bland annat genom att utbilda våra medarbetare för att uppnå en ökad miljömedvetenhet. Fokus för vårt miljöarbete ligger på att öka vår positiva miljöpåverkan genom att minska antalet skador.

Alla skador innebär en större eller mindre belastning på vår miljö i form av koldioxidutsläpp och materialförbrukning. Brandskador ger ofta upphov till miljöfarliga gaser och stoft och en genomsnittlig villabrand ger upphov till cirka 25 ton koldioxidutsläpp. För att minska antalet inträffade skador genomför vi riktade skadeförebyggande aktiviteter för våra kunder.

I de fall en skada har inträffat och ska återställas ser vi det som en viktig roll att hänvisa våra kunder till entreprenörer som vi vet tar ett stort ansvar för miljön. Majoriteten av våra avtalade bilskadeverkstäder är numera certifierade genom LUPIN-Motor leverantörsutvecklingsprogram för kvalitet och miljö. Genom detta uppnår vi en kontinuerligt ökad miljömedvetenhet och miljöstandard hos våra verkstadsentreprenörer.

Vi arbetar aktivt med att minska vårt koldioxidutsläpp men för den mängd koldioxid som vi inte kunnat undvika 2015 klimatkompenserar vi. Klimatkompensationen ser vi som ett komplement till vårt redan gedigna miljöarbete.

Vi arbetar även vidare med återvinningsförsäkringen som ingår för alla som har lantbruks-, gårds-, eller hästverksamhetsförsäkring. Försäkringen innebär att kunden kostnadsfritt får sitt farliga avfall hämtat en gång per år och 2015 års hämtningar motsvarade en koldioxidbesparing på 170 ton som kan jämföras med en flygresa tur och retur till Thailand och ett års uppvärmning av en eluppvärmd villa. Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är sedan 2003 miljöcertifierat enligt ISO 14001.

Vi tar ansvar – samhälle

Skadekostnaden 2015 blev 930 mkr. En stor del av dessa skador var en följd av att någon hamnat i så kallat utanförskap. Inbrott, stöld, skadegörelse och långtidssjukskrivningar är några exempel på detta.

Under 2015 påbörjade vi vår satsning *Vi tar ansvar* i samhället vilket syftar till att fler personer ska kunna välja innanförskap istället för att hamna i utanförskap. Över tid tror vi att det leder till att färre drabbas både på det personliga och mänskliga planet. Vi tror också att det kommer att ha en positiv påverkan på framtida skadeutveckling.

Femårsöversikt

Koncernen, mkr	2015	2014	2013	2012	2011
Premieintäkt f e r	1 284,1	1 292,7	1 214,1	1 150,6	1 100,3
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen*	98,3	84,0	108,2	22,0	42,7
Övriga tekniska intäkter f e r	7,9	7,4	6,9	0,8	0,0
Försäkringsersättningar f e r	-930,3	-959,0	-897,1	-872,8	-866,4
Driftskostnader f e r	-273,3	-243,2	-231,4	-259,0	-264,1
Övriga tekniska kostnader f e r	-3,3	-6,5	0,0	0,0	0,0
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen före återbäring	183,4	175,4	200,7	41,6	12,5
Återbäring	-151,1	-105,9	0,0	0,0	0,0
Tekniskt resultat i försäkringsrörelsen	32,3	69,5	200,7	41,6	12,5
Finansrörelsens resultat	499,5	475,3	284,6	272,3	-176,4
Övriga intäkter och kostnader	-22,9	-41,2	-39,2	-23,9	-25,4
Resultat före dispositioner och skatt	508,9	503,6	446,1	290,0	-189,3
Årets resultat	439,0	401,2	361,7	306,6	-123,2
Ekonomisk ställning, mkr					
Placeringstillgångar, verkligt värde	6 429,4	5 636,5	4 655,8	4 199,5	3 833,2
Premieinkomst f e r	1 291,4	1 324,6	1 228,9	1 163,7	1 125,0
Försäkringstekniska avsättningar f e r	2 818,4	2 701,6	2 012,8	1 936,0	1 854,3
Kapitalbas **	3 877,8	3 366,2	2 722,1	2 338,0	2 064,5
Erforderlig solvensmarginal	266,9	259,0	215,6	209,0	208,1
Konsolideringskapital, mkr					
Beskattat eget kapital	3 316,7	2 877,7	2 476,4	2 114,8	1 808,2
varav övervärden **	-	-	282,6	216,3	166,7
Uppskjuten skatt	617,9	560,5	472,3	400,6	428,7
Summa konsolideringskapital	3 934,6	3 438,2	2 948,7	2 515,4	2 236,9
Nyckeltal					
<i>Försäkringsrörelsen</i>					
Skadekostnadsprocent f e r	72,5	74,2	73,9	75,9	78,7
Driftskostnadsprocent f e r	21,1	18,6	18,8	22,2	24,0
Totalkostnadsprocent f e r	93,6	92,8	92,7	98,1	102,7
<i>Direkt försäkring</i>					
Skadekostnadsprocent f e r	72,6	62,7	69,9	76,5	81,1
Driftskostnadsprocent f e r	22,0	22,7	19,5	23,1	25,1
Totalkostnadsprocent f e r	94,6	85,4	89,4	99,6	106,2
Kapitalförvaltning					
Direktavkastning, %	1,3	1,2	1,2	1,8	1,6
Totalavkastning, %	10,3	11,9	9,3	7,6	-3,1
Ekonomisk ställning					
Konsolideringsgrad, %	305	260	240	216	199
Kapitalkvot, %***	220	184	186	186	233

* Från och med 2014 är räntesatsen 75 procent av snittet på moderbolagets totalavkastning för de senaste fem åren, jämförelseåret är omräknat. Åren 2011-2012 har inte räknats om.

** Kapitalbasen baseras på moderbolagets siffror. Från och med 2015 marknadsvärderas dotterföretaget, jämförelseåret är omräknat. Åren 2011-2013 har inte räknats om och baseras på moderbolagets siffror med tillägg för öppet redovisade övervärden.

*** Kapitalkvoten för 2014 är beräknad per 30 september 2014.

Arbetet bedrivs i utvalda geografiska områden under lång tid. Satsningarna sker utifrån de specifika utmaningar och behov som finns just där. Oftast riktas insatserna till barn och ungdomar i förskola och skola, men kan också riktas inom andra områden såsom föreningar.

Huvudprincipen för *Vi tar ansvar* i samhället är att satsningarna sker i så tidig ålder som möjligt och med stor omfattning under lång tid.

Vi har bestämt oss för att vi vill vara med och göra en avgörande skillnad och bidra till en region med stor framtidstro, stark konkurrenskraft och ökat innanförskap.

Vi tar ansvar – ekonomi

För att skapa värde för våra kunder är det viktigt att vi kan erbjuda fonder som håller högre kvalitet än genomsnittet. Fonderna i vårt utbud utvärderas kontinuerligt för att upprätthålla bra kvalitet.

Vår syn är att miljö- och etikfaktorer kan påverka avkastning och risk och därför bedömer vi även förvaltarens policy för miljö- och etikhållning samt hur förvaltaren integrerar policyn i sina investeringar. Exempel på metoder som används är uteslutning av bolag, förebyggande och reaktiva dialoger med bolag, röstning, och/eller integrering av miljö- och etikfaktorer i investeringsanalyser och beslut. Ett stort antal av förvaltarna har även skrivit under PRI - Riktlinjer för ansvarsfulla investeringar.

Flera av våra fonder i vårt fondutbud har fyllt i hållbarhetsprofilen där de beskriver hur de arbetar med att integrera hållbarhetsfrågor i sin förvaltning, vilka bolag eller branscher de exkluderar och hur de arbetar med bolagspåverkan.

Vi har även hållbarhetssäkrat vår finansförvaltning och följer i det arbetet FN:s regelverk för ansvarsfulla investeringar.

Medarbetare

Under året har bolagets heltidsanställda medarbetare ökat från 301 till 310. I franchise-bolagen har antalet medarbetare ökat från 101 till 110. Medellåldern för bolagets medarbetare är 43 år för både kvinnor och män.

Under 2015 har vi arbetat med hur våra medarbetare upplever vår företagskultur. Vad vi gör bra och vad vi behöver arbeta med för att utvecklas i takt med vår omvärld, våra kunder och våra arbets-sätt. Analysen har gjorts dels genom enkät och dels med intervjuer och därefter diskussion i våra arbetsgrupper. Tillsammans har vi kommit fram till vad vi tycker är viktigt att långsiktigt arbeta med i möte med våra kunder och kollegor. Vårt bemötande vilar fortfarande på våra värdeord där vi ska upplevas som enkla, engagerade och professionella.

Vi har arbetat aktivt med vår hälsa i bolaget. Förutom friskvårdsbidrag till alla medarbetare har vi startat en långsiktig hälsosatsning. Denna bygger på att våra medarbetare genomför hälsoaktiviteter tillsammans, alltifrån promenader, stå på jobbet till mer fysiska aktiviteter. Detta tror vi långsiktigt kommer bidra till en ökad trivsel, hälsosammare livsstil och långsiktigt minskad sjukfrånvaro. Den totala sjukfrånvaron i bolaget var 3,7 (3,7) procent. Vi fortsätter att arbeta med tidiga insatser inom korttidsjukfrånvaron och aktiva åtgärder med den långa sjukfrånvaron.

Vi samarbetar aktivt med utbildningar som leder till arbete inom vår bransch. Vi deltar i arbetsmarknadsdagar, erbjuder lärarresurser och praktik till flera studenter från bank- och försäkringsutbildningen vid Yrkeshögskolan i Göteborg samt Mäklar-ekonomutbildningen vid Högskolan Väst. Detta leder till sommarjobb och i flera fall anställning.

I vårt hållbarhetsarbete *Vi tar ansvar* engagerar vi våra medarbetare genom ambassadörskap och möjlighet till personligt engagemang. Vi har arbetat med uppdatering av våra policyer kopplat till jämställdhet och mångfald. Vårt samarbete med Mitt Liv fortsätter där vi arbetar för ökad mångfald och integration i bolaget och på den svenska arbetsmarknaden. Som partnerorganisation erbjuder vi mentor-skap mellan våra medarbetare och deras deltagare.

Förväntad framtida utveckling

Det är svårt att hitta entydiga prognoser gällande världsmarknadsläget och kapitalutvecklingen. De flesta är eniga om att den amerikanska ekonomin kommer att stärkas ytterligare och att den europeiska ekonomin på total nivå också är på väg att förbättras, om än från mycket låga nivåer. Det finns en osäkerhet kring den kinesiska utvecklingen men även kring BRIC-länderna som grupp. Den amerikanska dollarn förväntas stärkas ytterligare i förhållande till euron. Den svenska kronan förväntas också stärkas mot euron men tappa mot den amerikanska dollarn. Efter en fantastisk kapitalutveckling under 2015 tror vi på en avmattning under 2016. Vi prognosticerar en utveckling av finansförvaltningen utan tillväxt på våra aktieinnehav och en låg men stabil tillväxt i vårt ränte- och fastighetsinnehav och i vårt innehav i LFAB.

Under 2015 förbättrades resultatet väsentligt i försäkringsrörelsen. Det skadeförebyggande arbetet liksom arbetet med riskurval och riskförbättrande åtgärder har tillsammans med premiejusteringar bidragit till en tillfredställande totalkostnadsprocent.

Sammanfattningsvis tror vi att vi även under 2016 kommer att kunna leverera bra resultat i försäkringsrörelsen.

Förslag till disposition avseende moderbolagets vinst

Till bolagstämans förfogande står följande vinstmedel (tkr):

Balanserat resultat	1 796 466
Årets resultat	461 643
Totalt	2 258 109

Styrelsen föreslår att till förfogande stående vinstmedel, 2 258 109 tkr, disponeras enligt följande:

Balanseras i ny räkning	2 258 109
Summa	2 258 109

Vad beträffar koncernens och moderbolagets resultat och ställning i övrigt, hänvisas till efterföljande resultat- och balansräkningar med tillhörande noter och information.

Resultaträkning

		Koncernen		Moderbolaget	
Teknisk redovisning av skadeförsäkringsrörelsen, tkr	Not	2015	2014	2015	2014
Premieintäkter f e r					
Premieinkomst	3	1 371 511	1 546 924	1 371 511	1 546 924
Premier för avgiven återförsäkring		-80 110	-222 342	-80 110	-222 342
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-7 266	-31 898	-7 266	-31 898
		1 284 135	1 292 684	1 284 135	1 292 684
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	4	98 286	83 978	98 286	83 978
Övriga tekniska intäkter f e r					
Andel i intresseföretags resultat	21, 14	7 934	7 439	4 487	8 044
Försäkringssättningar f e r					
Utbetalda försäkringssättningar	5				
före avgiven återförsäkring		-953 567	-878 814	-953 567	-878 814
återförsäkrares andel		37 277	11 215	37 277	11 215
Förändring i avsättning för oreglerade skador					
före avgiven återförsäkring		439	-224 807	439	-224 807
återförsäkrares andel		-14 437	133 407	-14 437	133 407
		-930 288	-958 999	-930 288	-958 999
Driftskostnader f e r	6, 7, 8	-273 346	-243 217	-270 292	-240 167
Övriga tekniska kostnader f e r	9	-3 329	-6 494	-3 329	-6 494
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat före återbäring		183 392	175 391	182 999	179 046
Återbäring	33	-151 145	-105 926	-151 145	-105 926
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		32 247	69 465	31 854	73 120
Icke-teknisk redovisning, tkr					
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		32 247	69 465	31 854	73 120
Kapitalavkastning, intäkter	10, 14	133 986	157 889	132 905	157 452
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	11, 14	426 119	442 454	511 544	495 222
Kapitalavkastning, kostnader	12, 14	-62 868	-36 710	-62 844	-36 657
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	13, 14	16 261	-43 597	16 261	-43 597
Andel i intresseföretags resultat	21, 14	84 368	39 274	0	0
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		-98 286	-83 978	-98 286	-83 978
Övriga intäkter	15	203 790	176 856	203 790	176 856
Övriga kostnader	15	-226 710	-218 039	-226 710	-218 039
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		508 907	503 614	508 514	520 379
Bokslutsdispositioner	16				
Förändring säkerhetsreserv		0	0	49 352	-62 072
Förändring periodiseringsfond		0	0	-18 000	-20 000
Förändring överavskrivning		0	0	-962	-865
Resultat före skatt		508 907	503 614	538 904	437 442
Skatt på årets resultat	17	-69 903	-102 387	-77 261	-84 809
Årets resultat		439 004	401 227	461 643	352 633
RAPPORT ÖVER TOTALRESULTATET					
Årets resultat		439 004	401 227	461 643	352 633
Övrigt totalresultat					
Poster som har omförts eller kan omföras till årets resultat inkl. skatt		0	0	0	0
Poster som inte kan omföras till årets resultat inkl. skatt		0	0	0	0
Årets övriga totalresultat		0	0	0	0
Årets totalresultat		439 004	401 227	461 643	352 633

Resultatanalys 2015

Direkt försäkring av svenska risker för skadeförsäkringsrörelse per försäkringsgren, moderbolaget, tkr	Not	Totalt	Sjuk- och olycksfall	Hem, villa, fritidshus	Företag, lantbruk, fastighet	Motorfordon	Trafik	Summa direkt försäkring sv. risker	Mottagen åter- försäkring
Premieintäkt f e r	1	1 284 135	35 453	332 625	333 444	303 651	200 898	1 206 071	78 064
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen		98 286	6 907	14 040	17 181	8 918	37 027	84 073	14 213
Övriga tekniska intäkter f e r		4 487	0	0	1 786	1 660	1 041	4 487	0
Försäkringsersättningar f e r	2	-930 288	-39 160	-256 548	-178 237	-228 184	-173 627	-875 756	-54 532
Driftskostnader f e r		-270 292	-5 700	-66 474	-107 706	-49 418	-36 370	-265 668	-4 624
Övriga tekniska kostnader f e r		-3 329	0	0	0	0	-3 329	-3 329	0
Återbäring		-151 145	-4 544	-40 229	-43 998	-37 177	-25 197	-151 145	0
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		31 854	-7 044	-16 586	22 470	-550	443	-1 267	33 121
Avvecklingsresultat									
Avvecklingsresultat, brutto		67 051	1 464	1 687	42 406	9 429	12 065	67 051	0
Återförsäkrars andel		-16 502	-3 782	239	43	-5 000	-8 002	-16 502	0
Avvecklingsresultat f e r		50 549	-2 318	1 926	42 449	4 429	4 063	50 549	0
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring									
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		564 578	17 946	157 891	140 149	146 871	97 468	560 325	4 253
Avsättning för oreglerade skador		2 419 089	154 370	150 199	217 110	56 130	1 176 628	1 754 437	664 652
Avsättning till återbäring		201 481	7 061	62 628	48 780	49 258	33 754	201 481	0
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring		3 185 148	179 377	370 718	406 039	252 259	1 307 850	2 516 243	668 905
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar									
Avsättning för oreglerade skador		366 736	2 805	3 092	19 318	2 672	338 849	366 736	0
Not 1									
Premieintäkt f e r		1 284 135	35 453	332 625	333 444	303 651	200 898	1 206 071	78 064
Premieinkomst före avgiven återförsäkring		1 371 511	37 696	342 745	380 895	320 633	212 600	1 294 569	76 942
Premier för avgiven återförsäkring		-80 110	-39	-13 170	-50 077	-8 242	-8 582	-80 110	0
Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		-7 266	-2 204	3 050	2 626	-8 740	-3 120	-8 388	1 122
Not 2									
Försäkringsersättningar f e r		-930 288	-39 160	-256 548	-178 237	-228 184	-173 627	-875 756	-54 532
Utbetalda försäkringsersättningar		-916 290	-11 704	-262 159	-223 109	-219 326	-125 842	-842 140	-74 150
före avgiven återförsäkring		-953 567	-22 403	-267 653	-228 474	-221 119	-139 768	-879 417	-74 150
återförsäkrars andel		37 277	10 699	5 494	5 365	1 793	13 926	37 277	0
Förändring i avsättning för oreglerade skador		-13 998	-27 456	5 611	44 872	-8 858	-47 785	-33 616	19 618
före avgiven återförsäkring		439	-12 975	4 646	31 078	-6 530	-35 398	-19 179	19 618
återförsäkrars andel		-14 437	-14 481	965	13 794	-2 328	-12 387	-14 437	0

Balansräkning

Tillgångar, tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget		
		2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31	2014-01-01
Immateriella tillgångar						
Andra immateriella tillgångar	18	0	3 054	0	0	0
Placeringstillgångar						
Byggnader och mark	19	8 600	8 600	8 600	8 600	8 600
Uppskrivningsfond placeringstillgångar		0	0	0	0	43 700
Placeringar i koncernföretag						
aktier och andelar i dotterföretag	20, 25	0	0	1 055 886	874 835	270 904
aktier och andelar i intresseföretag	21, 25	622 607	548 671	57 366	59 122	59 122
Andra finansiella placeringstillgångar						
aktier och andelar	22, 25	4 247 246	3 596 950	3 746 204	3 205 534	2 664 287
obligationer och andra räntebärande värdepapper	23, 25	1 547 278	1 484 497	1 547 278	1 484 497	1 149 700
derivat	24, 25	3 703	0	3 703	0	879
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		783	1 039	783	1 039	18 928
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar						
Oreglerade skador	32	366 736	381 173	366 736	381 173	247 765
Fordringar						
Fordringar avseende direkt försäkring	26	259 079	334 054	259 079	334 054	275 852
Fordringar avseende återförsäkring		47 771	25 310	47 771	25 310	34 231
Övriga fordringar		68 213	20 311	68 213	20 311	7 078
Andra tillgångar						
Materiella tillgångar	27	16 344	19 216	16 344	19 216	23 421
Likvida medel/kassa och bank		87 254	257 763	87 084	256 773	103 908
Aktuell skattefordran		12 466	12 186	12 466	12 186	9 988
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter						
Upplupna ränteintäkter		5 279	5 877	5 279	5 877	5 650
Förutbetalda anskaffningskostnader	28	28 714	29 054	28 714	29 054	21 822
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	29	84 179	57 148	84 179	57 148	28 730
Summa tillgångar		7 406 252	6 784 903	7 395 685	6 774 729	4 974 565

Balansräkning

Eget kapital, avsättningar och skulder, tkr	Not	Koncernen		Moderbolaget		
		2015-12-31	2014-12-31	2015-12-31	2014-12-31	2014-01-01
Eget kapital	30					
Övrigt eget kapital		999 141	1 024 037	15 000	15 000	58 700
Balanserad vinst eller förlust		1 878 524	1 452 401	1 796 466	1 443 833	748 228
Årets resultat		439 004	401 227	461 643	352 633	205 216
Obeskattade reserver	16					
Utgjänningsfond		0	0	19 774	19 774	19 774
Säkerhetsreserv		0	0	1 225 923	1 275 275	1 213 203
Periodiseringsfond		0	0	69 917	51 917	31 917
Överavskrivning		0	0	8 765	7 803	6 938
Försäkringstekniska avsättningar						
Ej intjänade premier och kvardröjande risker	31	564 578	557 312	564 578	557 312	525 413
Oreglerade skador	32	2 419 089	2 419 528	2 419 089	2 419 528	1 735 166
Återbäring	33	201 481	105 926	201 481	105 926	0
Andra avsättningar						
Pensioner och andra förpliktelser	34	18 965	9 249	18 965	9 249	10 709
Uppskjuten skatteskuld	17	617 905	560 469	326 541	261 748	191 118
Skulder						
Skulder avseende direkt försäkring	35	137 542	128 370	137 542	128 370	121 474
Skulder avseende återförsäkring		39 372	27 478	39 372	27 478	16 753
Derivat	24, 25	0	2 218	0	2 218	0
Övriga skulder	36	31 002	36 723	31 002	36 723	26 079
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter						
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	37	59 649	59 965	59 627	59 942	63 877
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		7 406 252	6 784 903	7 395 685	6 774 729	4 974 565
Poster inom linjen						
Ställda säkerheter	40					
Registerförda tillgångar för avseende försäkringstekniska skulder		2 989 681	3 165 237	2 989 681	3 165 237	2 280 330
Övriga ställda pantar och säkerheter		Inga	Inga	Inga	Inga	Inga
Eventualförpliktelser	41					
Ansvar för 80 procent av uppkomna kreditförluster i förmedlade krediter tillhörande Länsförsäkringar Bank Göteborg och Bohuslän.						
I egenskap av delägare i Länsförsäkringsbolagens Fastighetshandelsbolag Humlegården ansvaras för detta bolags förpliktelser med 2,7 procent.						
Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen (TFF). Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i TFF.						
Investeringsåtaganden	42					
Enligt avtal med finansiella institut har bolaget förbundit sig att investera följande belopp omräknat med balansdagens eurokurs.		88 272	34 106	79 572	34 106	38 248

Rapport över förändringar i eget kapital

KONCERNEN, tkr	Övrigt eget kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	Totalt kapital
Ingående balans 2014-01-01	959 346	1 155 404	361 689	2 476 439
Vinstdisposition		361 689	-361 689	0
Egetkapitaldel i obeskattade reserver	64 692	-64 692		0
Årets resultat			401 227	401 227
Utgående balans 2014-12-31	1 024 037	1 452 401	401 227	2 877 665
Ingående balans 2015-01-01	1 024 037	1 452 401	401 227	2 877 665
Vinstdisposition		401 227	-401 227	0
Egetkapitaldel i obeskattade reserver	-24 896	24 896		0
Årets resultat			439 004	439 004
Utgående balans 2015-12-31	999 141	1 878 524	439 004	3 316 669

MODERBOLAGET, tkr	Bundet kapital	Fritt kapital		Totalt kapital
	Övrigt eget kapital	Balanserat resultat	Årets resultat	
Ingående balans 2014-01-01	58 700	748 228	205 216	1 012 144
Ny redovisningsprincip, verkligt värde dotterföretag	-43 700	490 389	0	446 689
Vinstdisposition		205 216	-205 216	0
Årets resultat*			352 633	352 633
Utgående balans 2014-12-31	15 000	1 443 833	352 633	1 811 466
Ingående balans 2015-01-01	15 000	1 443 833	352 633	1 811 466
Vinstdisposition		352 633	-352 633	0
Årets resultat			461 643	461 643
Utgående balans 2015-12-31	15 000	1 796 466	461 643	2 273 109

* I resultatet ingår 101 mkr avseende årets värdeförändring enligt den förändrade redovisningsprincipen.

Kassaflödesanalys, indirekt metod

		Koncernen		Moderbolaget	
Tkr	Not	2015	2014	2015	2014
Den löpande verksamheten					
Resultat efter finansiella poster		508 907	503 614	508 514	520 379
Kassagenererande poster från investeringsverksamheten		-59 783	-56 490	-58 701	-56 052
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		39	-419 484	-419 091	-175 788
			29 640	30 722	288 539
Betald skatt			-12 748	-12 748	-16 378
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital			16 892	17 974	272 161
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital					
Förändring av rörelsefordringar			13 399	13 399	-35 373
Förändring av rörelseskulder			12 812	12 811	26 548
Kassaflöde från den löpande verksamheten			43 103	44 184	263 336
Investeringsverksamheten					
Erhållen utdelning			37 368	36 288	20 873
Erhållen ränta			22 415	22 414	35 200
Erlagd ränta			0	0	-20
Förvärv av materiella anläggningstillgångar			-1 659	-1 659	-1 484
Avyttring av materiella anläggningstillgångar			390	390	747
Investeringar i finansiella tillgångar			-1 164 064	-1 163 244	-700 853
Avyttring av finansiella tillgångar			891 938	891 938	535 066
Kassaflöde från investeringsverksamheten			-213 612	-213 873	-110 471
Årets kassaflöde			-170 509	-169 689	152 865
Likvida medel vid årets början			257 763	256 773	103 908
Likvida medel vid årets slut			87 254	87 084	256 773

Noter

Om inget annat anges avser uppgifterna i notföreteckningen både koncernen och moderbolaget. Avrundningsdifferenser kan förekomma.

1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Allmän information

Årsredovisningen avges per 31 december 2015 och avser Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän som är ett ömsesidigt försäkringsbolag med säte i Uddevalla.

Adressen till huvudkontoret är Lilla Bommen 8, 404 84 Göteborg och bolagets organisationsnummer är 558500-8039.

Årsredovisningen omfattar kalenderåret 2015.

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelsen den 25 februari 2016. Resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på bolagsstämman den 31 mars 2016.

Överensstämmelse med normgivning och lag

Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med International Financial Reporting Standards (IFRS) utgivna av International Accounting Standards Board (IASB) sådana de antagits av EU. Vidare har Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 1 Kompletterande redovisningsregler för koncerner tillämpats. Tillämpliga delar i Finansinspektionens föreskrifter 2008:26 har även tillämpats i koncernredovisningen.

Moderbolaget tillämpar samma redovisningsprinciper som koncernen, med de avvikelser som anges i avsnittet om Moderbolagets redovisningsprinciper.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med IFRS kräver att företagsledningen gör ett antal bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden antas vara rimliga. Resultatet används sedan bland annat för

att bedöma de redovisade värdena på sådana tillgångar och skulder vars värde inte tydligt framgår från externa källor. Det verkliga utfallet kan avvika från de bedömningar och uppskattningar som gjorts. De antaganden som ligger till grund för uppskattningar och bedömningar ses över regelbundet. Förändringar i gällande bedömningar och uppskattningar redovisas i den period ändringen görs om ändringen endast påverkat denna period.

Bedömningar och uppskattningar som ligger till grund för redovisningen och värdering av försäkringstekniska avsättningar har en betydande inverkan på de finansiella rapporterna. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2 där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Valuta

Moderbolagets och koncernens valuta är svenska kronor och utgör rapporteringsvaluta. Transaktioner och tillgångar i utländsk valuta omräknas till svenska kronor med den stängningskurs som föreligger på balansdagen. Valutakursförändringar redovisas i resultaträkningen netto på raden Kapitalavkastning, intäkter eller Kapitalavkastning, kostnader.

Rapporterna presenteras i tusental svenska kronor (tkr) och samtliga belopp är avrundade till närmaste tusental om inte annat anges.

Ändrade redovisningsprinciper

Nedan beskrivs vilka ändrade redovisningsprinciper som koncernen tillämpar från och med 1 januari 2015. Övriga ändringar av IFRS med tillämpning från och med 2015 har inte haft någon väsentlig effekt på koncernens redovisning.

Under 2015 har en ändring gjorts avseende moderbolagets tillämpade redovisningsprinciper som inte är föranledd av tillämpning av nya IFRS. Ändringen har tillämpats retroaktivt i enlighet med

IAS 8 och påverkat de finansiella rapporterna för aktuell period, föregående period och ackumulerat per ingången av jämförelseperioden. Ändringen innebär att från och med 2015 värderas dotterbolaget till verkligt värde. Jämförelseåret är omräknat och en tredje balansräkning är upprättad för att resultaträkningen för år 2015 och 2014 ska bli jämförbar. Tidigare års orealiserade resultat redovisas över eget kapital. Orsaken till byte av redovisningsprincip är att moderbolagets balansräkning på detta sätt mer stämmer överens med Solvens 2-balansräkningen, vilket är till fördel vid myndighetsrapportering, ERSA-beräkning och ger intressenterna en mer rättvisande bild över moderbolagets resultat och ställning.

Nya IFRS, regelverk och tolkningar som ännu inte börjat tillämpas

Ett antal nya eller ändrade IFRS träder ikraft först under kommande räkenskapsår och har inte tillämpats i förtid vid upprättandet av dessa finansiella rapporter. Vid genomgång har bolaget inte identifierat några effekter på de finansiella rapporterna vid tillämpningen av nya eller ändrade IFRS.

Från och med 1 januari 2016 gäller en ny årsredovisningslag och nya föreskrifter och allmänna råd från Finansinspektionen (FFFS 2015:12).

Resultatredovisning

Resultatet redovisas i två huvuddelar, skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat samt ett icke-tekniskt resultat. Det icke-tekniska resultatet omfattar den del av kapitalavkastningen som återstår efter överförd avkastning till försäkringsrörelsen samt intäkter och kostnader avseende förmedlad affär i liv-, hälsa- och djurförsäkring samt bank- och fondtjänster. Kapitalavkastningen inkluderar realiserade och orealiserade värdeförändringar.

Den överförda kapitalavkastningen

har beräknats på halva premieintäkten för egen räkning samt på medelvärde av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador för egen räkning under året. Den tillämpade räntesatsen är 75 procent av snittet på moderbolagets totalavkastning för de senaste fem åren.

Enligt IAS 1 Utformning av finansiella rapporter ska intäkter och kostnader som tidigare redovisats direkt i eget kapital redovisas i rapport över totalresultat direkt efter resultaträkningen. Bolaget har inga intäkter eller kostnader som redovisas i eget kapital vilket framgår av Rapport över totalresultat.

Redovisning i resultaträkningen av realiserade och orealiserade värdeförändringar

För finansiella instrument som värderas till verkligt värde över resultaträkningen redovisas såväl realiserade som orealiserade värdeförändringar i den icke-tekniska redovisningen.

Intäkter

Intäkter hänförliga från försäkringsavtal behandlas under avsnittet ”Redovisning av försäkringsavtal”.

Intäkter för förmedling av liv-, hälsa-, och djurförsäkringar samt bank- och fondtjänster

Bolaget erbjuder och förmedlar ett brett utbud av liv-, hälsa-, och djurförsäkringar samt bank- och fondtjänster genom avtal med Länsförsäkringar AB (LFAB) och dess helägda dotterföretag. För de förmedlade affärerna har bolaget ansvaret för kundrelationerna och erhåller ersättning för detta. Intäkterna redovisas i det icke-tekniska resultatet på raden Övriga intäkter. Intäkterna redovisas i den takt de tjänas in, det vill säga när tjänsten utförs.

Konsolideringsprinciper

Dotterföretag

Dotterföretag är företag som står under bestämmande inflytande från moderbolaget. Bestämmande inflytande innebär direkt eller indirekt en rätt att utforma ett företags finansiella och operativa strategier i syfte att erhålla ekonomiska fördelar. Vid bedömningen om ett bestämmande inflytande föreligger, beaktas

potentiella röstberättigande aktier som utan dröjsmål kan utnyttjas eller konverteras. Dotterföretag redovisas enligt förvärvsmetoden och tas in i koncernredovisningen från och med förvärvstidpunkten till det datum då det bestämmande inflytandet upphör. Metoden innebär att förvärv av ett dotterföretag betraktas som en transaktion varigenom koncernen indirekt förvärvar dotterföretagets tillgångar och övertar dess skulder.

Intresseföretag

Intresseföretag är de företag i vilka moderbolaget har ett betydande, men inte bestämmande, inflytande över den driftmässiga och finansiella styrningen, vanligtvis genom andelsinnehav mellan 20 och 50 procent av röstetalet. Från och med den tidpunkt som det betydande inflytandet erhålls och till den tidpunkt när det betydande inflytandet upphör redovisas andelar i intresseföretag enligt kapitalandelsmetoden i koncernredovisningen.

Kapitalandelsmetoden innebär att det i koncernen redovisade värdet på aktierna i intresseföretagen motsvaras av koncernens andel i intresseföretagens egna kapital och andra eventuella kvarvarande värden på koncernmässiga över- och undervärden. I koncernens resultaträkning redovisas andel i intresseföretagets nettoresultat efter skatt och värden på koncernmässiga över- och undervärden på raderna ”Andel i intresseföretags resultat” vilka återfinns på två ställen i resultaträkningen, i det tekniska och i det icke-tekniska resultatet. Avsikten med placeringen styr hur resultatet kategoriseras.

Transaktioner som elimineras vid konsolidering

Koncerninterna fordringar, skulder, intäkter och kostnader som uppkommer från interna transaktioner mellan koncernföretag elimineras vid upprättandet av koncernredovisningen.

Finansiella instrument

Redovisning i balansräkningen

Finansiella tillgångar tas upp i balansräkningen när bolaget blir part enligt instrumentets avtalsmässiga villkor (affärsdagsredovisning). Kundfordringar tas upp i balansräkningen när de faktureras och leverantörsskulder tas upp när faktura

mottagits. Finansiella tillgångar tas bort från balansräkningen när rättigheterna i avtal realiserats eller förfaller. Finansiella tillgångar och skulder presenteras brutto i balansräkningen om det inte finns en rätt och en avsikt att reglera mellanhavandena netto.

För alla räntebärande finansiella instrument redovisas ränteintäkter och räntekostnader med tillämpning av effektivräntemetoden. Upplupen ränta på räntebärande tillgångar redovisas på särskild rad i balansräkningen som upplupen ränteintäkt, separat från tillgången som räntan löper på.

Finansiella instrument som inte är derivat redovisas initialt till anskaffningsvärde exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader (till exempel courtage) för dessa instrument kostnadsförs direkt som kapitalförvaltningskostnader. Efter anskaffningstillfället beror redovisning och värdering av hur det finansiella instrumentet klassificerats enligt nedan.

Derivatinstrument redovisas både initialt och löpande till verkligt värde. För redovisade värden med uppdelning på värderingskategori se not 14.

Klassificering av finansiella instrument

Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen

Denna kategori består av två undergrupper: finansiella tillgångar som innehas för handel och andra finansiella tillgångar som bolaget initialt valt att placera i denna kategori (enligt den så kallade Fair Value Option). Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän förvaltar och utvärderar alltid resultatet av samtliga placeringstillgångar (aktier, obligationer och fastigheter) på basis av verkligt värde förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt. I uppföljningen av kapitalförvaltningens resultat är fokus främst på nyckeltalet totalavkastning. I detta mått inkluderas såväl realiserade som orealiserade resultat. Detta innebär att även placeringar i onoterade aktier som till exempel LFAB ingår i denna utvär-

dering. Det är därför bolagets bedömning att en redovisning till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen ger den bästa informationen till läsaren av årsredovisningen. Av detta skäl väljer bolaget alltid att kategorisera sina finansiella tillgångar som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde, med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen förutom när verkligt värde inte kan fastställas på ett tillförlitligt sätt samt när redovisningslagstiftningen inte medger detta vid redovisning i moderbolaget. Finansiella tillgångar, värderade till verkligt värde med värdeförändringar redovisade över resultaträkningen utgörs i balansräkningen av aktier, obligationer och derivat. Bolaget avser inte att avyttra några onoterade finansiella instrument.

Alla derivat klassificeras som innehav för handelsändamål oavsett syftet med innehavet i enlighet med IAS 39. Finansiella tillgångar som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella tillgångar värderade till verkligt värde med förändringar redovisade över resultaträkningen.

Direkt- och totalavkastning

Direkt- och totalavkastning är nyckeltal som presenteras i femårsöversikten. Här följer en förklaring till vilka poster i balans- och resultaträkningen som ingår vid beräkningarna.

Vid beräkning av direktavkastning summeras utdelning på aktier och andelar samt ränteintäkter. Summan sätts i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna Placeringstillgångar, Kassa och bank.

Vid beräkning av totalavkastning summeras utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster, värdeförändringar och realisationsresultat. Summan sätts i relation till det genomsnittliga verkliga värdet på posterna Placeringstillgångar, Kassa och bank.

Kundfordringar och likvida medel

Kundfordringar utgörs av fordringar på försäkringstagare och återförsäkrare. Kundfordringar värderas till anskaffningsvärde. Vid varje rapporttillfälle utvärderar bolaget om det finns indikationer på att kundfordringar är i behov av nedskrivning. Om det finns indikationer

som tyder på nedskrivningsbehov betraktas dessa tillgångar som osäkra och skrivs ner över resultaträkningen. En nedskrivning återförs om nedskrivningsbehovet inte längre finns. Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut.

Skulder

Finansiella skulder värderade till verkligt värde via resultatet består av finansiella skulder som innehas för handel och här ingår derivat med negativt verkligt värde. Förändringar i verkligt värde redovisas i resultaträkningen.

Andra finansiella skulder utgörs i balansräkningen av övriga skulder och skulder till kreditinstitut. Dessa värderas till anskaffningsvärde. Finansiella skulder tas bort från balansräkningen när förpliktelserna i avtalet fullgörs eller på annat sätt avslutats.

Värderingsprinciper

Verkligt värde är det belopp till vilket en tillgång skulle kunna överlåtas eller en skuld regleras, mellan kunniga parter som är oberoende av varandra och som har ett intresse av att transaktionen genomförs. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en mäklare, branschorganisation eller företag som tillhandahåller aktuell prisinformation och då dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor.

Verkligt värde på finansiella tillgångar som är noterade på en aktiv marknad motsvaras av tillgångens noterade köpkurs på balansdagen. Sådana instrument återfinns på balansposterna aktier och andelar, obligationer och derivat. Verkligt värde på tillgångar som inte är noterade på en aktiv marknad fastställs genom de värderingsmodeller som är etablerade på marknaden, vilka i så hög utsträckning som möjligt bygger på marknadsuppgifter. Värdena tillhandahålls i allmänhet av motparten.

Bolagets aktieinnehav i LFAB har värderats till verkligt värde på basis av aktiernas substansvärde. Eftersom aktierna innehas med hembudsförbehåll enligt

vilket aktierna i första hand måste erbjudas de övriga ägarna till ett pris som motsvarar substansvärdet, så utgör substansvärdet i de flesta fall aktiernas verkliga värde. I det fall aktiernas verkliga värde beräknat enligt kassaflödesmetod uppgår till ett lägre belopp än substansvärdet, redovisas aktierna till detta lägre värde.

Övriga tillgångar

Immateriella tillgångar

Immateriella tillgångar i form av datorprogram som förvärvats av koncernen redovisas till anskaffningsvärde minus ackumulerade av- och nedskrivningar. Tillkommande utgifter för aktiverade immateriella tillgångar redovisas som en tillgång i balansräkningen endast då de ökar de framtida ekonomiska fördelarna för den specifika tillgången till vilka de hänförs. Alla andra utgifter kostnadsförs när de uppkommer.

Avskrivningsbara immateriella tillgångar skrivs av från det datum de är tillgängliga för användning. Avskrivningar redovisas i resultaträkningen linjärt över den beräknade nyttjandeperioden. Den beräknade nyttjandeperioden för redovisade immateriella tillgångar är fem år. Nyttjandeperioden omprövas varje år.

Materiella tillgångar

Materiella anläggningstillgångar redovisas som tillgång i balansräkningen om det är sannolikt att framtida ekonomiska fördelar kommer att komma bolaget till del och anskaffningsvärdet för tillgången kan beräknas på ett tillförlitligt sätt.

Materiella anläggningstillgångar redovisas till anskaffningsvärde efter avdrag för ackumulerade avskrivningar och eventuella nedskrivningar. I anskaffningsvärdet ingår inköpspriset samt kostnader direkt hänförliga till tillgången för att få den på plats i skick för att utnyttjas i enlighet med syftet med anskaffningen. Exempel på direkt hänförliga kostnader som ingår i anskaffningsvärdet är kostnader för leverans, hantering och installation.

Det redovisade värdet för en materiell anläggningstillgång tas bort ur balansräkningen vid utrangering, avyttring eller när inga framtida ekonomiska fördelar väntas från användningen. Vinst eller förlust som uppkommer vid avytt-

ring eller utrangering av en tillgång utgörs av skillnaden mellan försäljningspriset och tillgångens redovisade värde med avdrag för direkta försäljningskostnader. Vinst och förlust redovisas som övrig rörelseintäkt respektive rörelsekostnad.

Förvaltningsfastigheter

Förvaltningsfastigheter är fastigheter som innehas i syfte att erhålla hyresintäkter och/eller avkastning genom värdestegring. Fastigheterna värderas till verkligt värde vilka baseras på värderingar utförda av oberoende värderingsmän. Värderingarna utförs normalt en gång per år och är en kombination av ortspris- och avkastningsmetod. Samtliga värdeförändringar redovisas i resultaträkningen.

Avskrivningsprinciper för materiella tillgångar

Avskrivning sker linjärt över tillgångens beräknade nyttjandeperiod. Beräknade nyttjandeperioder varierar från tre till tio år. Tillämpade avskrivningsmetoder samt tillgångarnas restvärden och nyttjandeperioder omprövas vid slutet av varje räkenskapsår.

Nedskrivningar av materiella och immateriella tillgångar

Materiella och immateriella tillgångar prövas för nedskrivning enligt IAS 36 om indikation på nedskrivningsbehov finns. En nedskrivning redovisas när en tillgångs redovisade värde överstiger återvinningsvärdet. Återvinningsvärdet är det högsta av verkligt värde och tillgångens nyttjandevärde. En nedskrivning återförs om det både finns indikation på att nedskrivningsbehovet inte längre föreligger och det har skett en förändring i de antaganden som låg till grund för beräkningen av återvinningsvärdet.

Skadeförsäkring

Redovisning av försäkringsavtal

Försäkringsavtal redovisas i enlighet med IFRS 4. Enligt IFRS 4 ska endast sådana kontrakt som överför betydande försäkringsrisk mellan försäkringsgivare och försäkringstagare redovisas som försäkring. Kontrakt som inte överför tillräcklig risk redovisas som antingen finansiella instrument eller serviceavtal. Enligt de

kontrakt som Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän tecknat utgår olika belopp vid försäkringsfall beroende på skadans omfattning och kontraktstyp. Samtliga Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän försäkringskontrakt har bedömts överföra tillräckligt mycket risk för att de ska klassas som försäkring enligt definitionen i IFRS 4.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas samtliga premier för vilka ansvarighet inträtt, det vill säga när försäkringsperioden börjat löpa eller premien förfallit till betalning, för direkt försäkring och mottagen återförsäkring.

Premieintäkt

Som premieintäkt redovisas den del av premieinkomsten som är hänförlig till redovisningsperioden. Den del av premieinkomsten från försäkringskontrakt som avser tidsperioder efter balansdagen avsätts till premiereserv i balansräkningen. Beräkning av avsättning till premiereserv sker i normalfallet genom att premieinkomsten periodiseras strikt utifrån det underliggande försäkringskontraktets löptid.

Försäkringsersättning

Försäkringsersättningar utgörs av redovisningsperiodens kostnader för inträffade skador vare sig de är anmälda till bolaget eller inte. I de totala försäkringsersättningarna ingår under perioden utbetalda försäkringsersättningar och förändringar i avsättningar för oreglerade skador. Återvinning avseende redan kostnadsförda skador redovisas som en reducering av skadekostnaden.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risk

Avsättningen för ej intjänade premier och kvardröjande risker avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på ingångna försäkringskontrakt. Avsättningen beräknas normalt strikt tidsproportionellt. Om premienivån bedöms vara otillräcklig för att täcka de förväntade skade- och driftskostnaderna för skadereglering, förstärks de med ett tillägg för kvardröjande risker (nivåttillägg). Denna

bedömning innefattar bland annat uppskattningar av framtida skadefrekvenser och andra faktorer som påverkar behovet av nivåttillägg.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade framtida utbetalningarna för samtliga inträffade skador, inklusive de skador som ännu inte rapporterats till bolaget, så kallad IBNR-avsättning. Avsättningen inkluderar även kostnader för skadereglering samt förväntad kostnadsökning. Uppskattningen av avsättningsbehovet görs för de flesta skador med statistiska metoder. Det mest väsentliga antagandet som ligger till grund för dessa metoder är att historiska utfall kan användas för beräkning av framtida skadekostnader. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning. Avsättningarna för oreglerade skador är väsentliga för en bedömning av bolagets redovisade resultat och ställning, eftersom en avvikelse mot faktiska framtida utbetalningar resulterar i ett avvecklingsresultat som redovisas kommande år. En redogörelse för bolagets avvecklingsresultat återfinns i resultatanalysen. Risken för en felaktig avsättning kommenteras vidare i not 2. Där åskådliggörs också nuvarande avsättning för oreglerade skador genom en beskrivning av skadekostnadens utveckling över tiden. Bolaget diskonterar skadelivräntor och mottagen trafikaffär. Övrig affär är odiskonterad. Diskonteringsräntan för mottagen trafikaffär fastställs årligen och är för 2015 1,25 procent. Avsättningen för skadelivräntor beräknas enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder och diskonteras till marknadsränta enligt FFFS 2013:23.

Förlustprovning

Tillräckligheten i de försäkringstekniska avsättningarna prövas löpande och per varje balansdag. De avsättningar som gjorts för oreglerade skador och ej intjänade premier undersöks då var för sig. Avsättningen för oreglerade skador grundar sig på beräknade framtida ersättningsutflöden. Prognoserna över avsättningsbehovet görs med vedertagna aktuariella metoder. Metoderna beaktar nuläges-

bedömningar av alla avtalsenliga kassaflöden och av andra hänförliga kassaflöden, exempelvis skaderegleringskostnader. De framtida kassaflödena har beräknats utan diskontering. Om prövningen visar att de redovisade avsättningarna inte stämmer redovisas förändringen över resultaträkningen.

Tillräckligheten i avsättningen för ej intjänade premier testas per verksamhetsgren och försäkringsklass. Eventuell otillräcklighet som iaktas i premieansvaret, korrigeras genom att bokföra en avsättning för kvardröjande risker. Förändringen i avsättningen för kvardröjande risker redovisas över resultaträkningen.

Återbäring

Avsättning för återbäring redovisas i balansräkningen som en skuld som vid balansdagen inte förfallit till betalning. I resultaträkningen redovisas kostnaden och intäkten under Återbäring inom skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat.

Återförsäkring

Kostnader för återförsäkring redovisas i resultaträkningen under kostnadsposten Premier för avgiven återförsäkring. Premier för mottagen återförsäkring redovisas under intäktposten Premieinkomst. Den del av risken för vilken återförsäkring tecknats redovisas i balansräkningen som Återförsäkrarens andel av försäk-

ringstekniska avsättningar. Kontroller för att fastställa eventuella nedskrivningsbehov avseende denna post genomförs löpande och per balansdagen. Nedskrivningsbehov föreligger när det bedöms som sannolikt att återförsäkraren inte kommer att infria sina åtaganden enligt återförsäkringsavtalen.

Förutbetalda anskaffningskostnader

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal och som bedöms generera en marginal som minst täcker anskaffningskostnaderna har aktiverats. Anskaffningskostnader innefattar driftskostnader som direkt eller indirekt kan hänföras till tecknandet eller förnyandet av försäkringsavtal såsom provisioner, löner och omkostnader för säljpersonal. Anskaffningskostnader skrivs av på tolv månader.

Andra redovisningsprinciper av betydelse

Avsättningar

En avsättning redovisas i balansräkningen när en befintlig legal eller informell förpliktelse föreligger som en följd av en inträffad händelse och då det också är troligt att regleringen av denna förpliktelse kommer att kräva ett utflöde av ekonomiska resurser vars storlek kan uppskattas tillförlitligt.

Länsförsäkringar Göteborg och Bohus-

län erhåller ett förvaltningsbidrag från Länsförsäkringar Liv AB (LF Liv AB) och Länsförsäkringar Fondliv AB (LF Fondliv AB) för förmedlad affär och bolaget kan bli återbetalningsskyldigt om en kund slutar att betala. För att reglera detta kan bolaget antingen bygga upp en reserv lokalt och använda den för att betala tillbaka till LF Liv AB och LF Fondliv AB då annullationer uppstår, eller så kan bolaget, låta LF Liv AB och LF Fondliv AB reglera annullationerna direkt mot förvaltningsbidraget. Principen där LF Liv AB och LF Fondliv AB ombesörjer annullationsredovisningen har visat sig fungera bra och är resursbesparande. Ersättningsmodellen förändrades under 2015 vilket innebär att annullationsåtertagen kommer att minska och försvinna helt 2018.

I bolagets avtal med Länsförsäkringar Bank AB regleras hur stor ersättning bolaget skall ha för den förmedlade bankaffären. I detta avtal framgår även att Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän skall stå för 80 procent av de kreditförluster som eventuellt uppkommer på de lån som bolaget förmedlat till Länsförsäkringar Bank AB.

Skatter

Inkomstskatter utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Inkomstskatter redovisas i resultaträkningen.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år, med tillämpning av de skattesatser som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen. Hit hör även justering av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Värderingen av uppskjuten skatt baserar sig på hur redovisade värden på tillgångar eller skulder förväntas bli realiserade eller reglerade. Uppskjuten skatt beräknas med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller i praktiken beslutade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar avseende avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kan utnyttjas. Värdet på uppskjutna skattefordringar reduceras när det inte längre bedöms sannolikt att de kan utnyttjas.

Ersättning till anställda

Förpliktelser avseende avgifter till avgiftsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas som en kostnad i resultaträkningen när de uppstår. Förmånsbestämda planer för ersättningar efter avslutad anställning redovisas på samma sätt som avgiftsbestämda. Bolaget saknar tillräcklig information för att möjliggöra en redovisning i enlighet med IAS 19 och gör därför bedömningen att UFR 10 Redovisning av pensionsplanen ITP 2 som finansieras genom försäkring i Alecta är tillämplig även för bolagets pensionsplan, FTP 12.

Det är branschens pensionsavtal som styr vilken form av pensionsavsättningar som ska göras. För Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är den förmånsbe-

stämda delen den största kostnaden och innebär att bolaget för varje anställd sätter av ett belopp som baseras på tidigare intjänad pension och pensionsgrundande lön. Bolaget har även avgiftsbestämda planer vilket innebär att avsättningen är ett årligt återkommande belopp.

Avsättning görs för beräknat värde av ersättningar till anställda som betalas ut efter räkenskapsårets utgång. Pensionsavsättning har gjorts i balansräkning för framtida utbetalningar gällande möjligheten att gå i pension vid 62 års ålder.

Eventualförpliktelser

En eventualförpliktelse redovisas när det finns ett möjligt åtagande som härrör från inträffade händelser och vars förekomst bekräftas endast av en eller flera osäkra framtida händelser eller när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Moderbolagets redovisningsprinciper

Moderbolagets redovisning är upprättad enligt Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag, FFFS 2008:26 med ändringsföreskrifter och Rådet för finansiell rapporterings rekommendation RFR 2. Försäkringsbolaget tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2 och FFFS 2008:26. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

Skillnader mellan koncernens och moderbolagets redovisningsprinciper framgår nedan. De nedan angivna redovisningsprinciperna för moderbolaget har tillämpats konsekvent på samtliga perioder som presenteras i moderbolagets finansiella rapporter, där inte annat anges.

Immateriella tillgångar

Utgifter för utveckling som redovisas som tillgång i koncernredovisningen har redovisats som kostnad i moderbolagets resultaträkning.

Skatter

I moderbolaget redovisas obeskattade reserver inklusive uppskjuten skatteskuld. I koncernredovisningen delas däremot obeskattade reserver upp på uppskjuten skatteskuld och eget kapital.

Intresseföretag

Andelar i intresseföretag redovisas i moderbolaget enligt anskaffningsvärdemetoden. Nedskrivningsbehov testas löpande.

Koncernbidrag och aktieägartillskott

Koncernbidrag som företaget erhållit från ett dotterföretag redovisas enligt samma principer som utdelningar från dotterföretag. Koncernbidrag som företaget lämnar till dotterföretag redovisas som investering i aktier i dotterföretag. Aktieägartillskott förs direkt mot eget kapital hos mottagaren och aktiveras i aktier och andelar hos givaren, i den mån nedskrivning inte krävs.

Noter

2 UPPLYSNING OM RISKER OCH RISKHANTERING

Risk och riskhantering är en central del av verksamheten i bolaget. Bolagets resultat beror dels av försäkringsverksamheten och de försäkringsrisker som hanteras där, och dels av placeringsverksamheten och de finansiella risker som finns i denna. Denna not beskriver hur risker hanteras samt ger kvantitativa och kvalitativa upplysningar om försäkringsrisker och finansiella risker.

Syftet med bolagets riskhantering är att identifiera, mäta, styra samt om möjligt förebygga och reducera samtliga risker som bolaget är exponerat för – både försäkringsrisker och finansiella risker. Ett viktigt syfte är också att se till att bolaget har ett betryggande kapital i förhållande till de risker bolaget är exponerat för. Bolagets arbete med riskhantering bygger på en organisation med tydliga ansvarsområden samt väl fungerande arbetsprocesser. Detta arbete beskrivs närmare i de följande avsnitten.

Organisation för riskhantering

Styrelsen

Ansaret för bolagets riskarbete ligger hos styrelsen som årligen beslutar om bolagets övergripande styrdokument, exempelvis affärsplan, befogenhetsregler, försäkringstekniska riktlinjer, riskpolicy och riktlinje för finansförvaltningen. Styrelsen får löpande rapportering om hur bolagets risker utvecklas via olika

rapporter. För att kunna följa verksamheten mer fördjupat finns även fyra utskott i styrelsen; Finansutskott, Bankutskott, Revisionsutskott samt Ersättningsutskott. I varje utskott ingår 2-3 styrelseledamöter samt bolagets ansvariga inom respektive område.

Finansutskottet har till uppgift att löpande följa utvecklingen av bolagets tillgångar och ta beslut om placeringar inom de ramar som styrelsen beslutat. Finansutskottet tar även fram förslag till eventuella förändringar av den riktlinje som styr bolagets finansförvaltning. Styrelsen tar årligen beslut om instruktion för finansutskottet och följer utskottets arbete genom att protokoll från mötena tas upp på kommande styrelsesammanträde.

Bankutskottet har till syfte att följa och övervaka bolagets verksamhet inom bank. Utskottet ska också bevaka att verksamheten följer lagar och förordningar samt de instruktioner och regler som uppställs av Länsförsäkringar Bank. En viktig del är också att följa och stödja utvecklingen av bolagets bankverksamhet så att den når målen vad gäller volymer, resultat, kundnöjdhet och driftsresultat liksom att kreditgivningen hålls inom uppsatta ramar.

Revisionsutskottet ska bereda styrelsens arbete med att kvalitetssäkra bolagets interna styrning och kontroll. Detta innefattar bland annat att hålla sig infor-

merat om pågående och genomförda revisioner samt att övervaka effektiviteten i bolagets funktioner för intern styrning och kontroll (externrevision, internrevision, compliance och riskkontroll).

Ersättningsutskottet är beredande organ till styrelsen i ersättningsfrågor. Utskottet ska ta fram förslag till och föreslå revideringar av Ersättningspolicy, HR-policy och Principer för ersättning till ledande befattningshavare. Utskottet ansvarar för att bereda och följa upp väsentliga ersättningsbeslut och beslut om ersättning och övriga anställningsförmåner till vd och övriga anställda i ledande positioner.

Internrevision

Till styrelsens förfogande finns funktionen för internrevision. Internrevisorn ska medverka till och kontrollera att verksamheten inom bolaget bedrivs mot fastställda mål och i enlighet med styrelsens intentioner och riktlinjer genom att undersöka och utvärdera den interna styrningen. Styrelsen beslutar årligen om inriktningen på arbetet. Internrevisionen rapporterar direkt till styrelsen.

Operativ organisation

I bolagets operativa riskorganisation finns förutom vd funktioner för riskkontroll och compliance samt ett riskurvalsråd.

Riskkontroll ansvarar för att löpande bedöma den ekonomiska omfattningen av bolagets risker samt hur dessa utvecklas i samband med omvärldsförändringar och strategiska beslut. I detta ingår även att koordinera aktiviteter för identifiering, mätning, hantering samt rapportering av alla väsentliga risker. Riskkontroll rapporterar direkt till vd och styrelse.

Compliance är ett stöd för att bolaget ska arbeta enligt gällande regler och har bland annat till uppgift att bistå organisationen vid utformning av interna regelverk, bevaka förändringar i de externa regelverken och följa upp regelefterlev-

naden i bolaget. Compliance rapporterar till vd och styrelse samt lämnar årligen en bedömning av hur väl bolagets verksamhet uppfyller gällande regler och normer.

Riskurvalsrådet arbetar operativt med att bedöma försäkringsrisker och består av representanter från riskgruppen, företagsskador samt säljorganisationen. Rådet sammanträder tio gånger per år och behandlar generella riskurvals- och premiefrågor och föreslår förändringar i gällande riskurvalsregler likaväl som implementering av nya tariffer och villkor.

Dessutom har bolaget en säkerhetsfunktion som arbetar med säkerhetsfrågor. Säkerhetsfunktionen leder och koordinerar bolagets arbete med säkerhet kring administration, IT, information och personsäkerhet samt fysiskt skydd av kontor och utrustning.

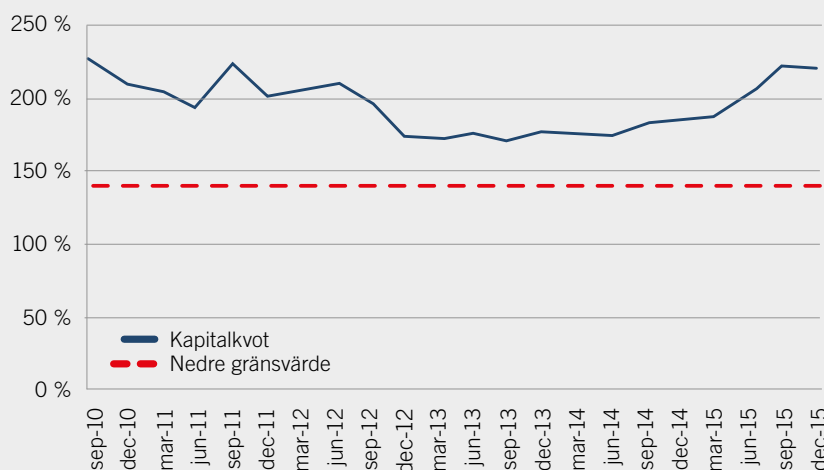
Rapportering av risk

Bolaget har en beräkningsmodell för att mäta totalrisk. Modellen är ett led i anpassningen till de Solvens 2-regler som infördes januari 2016 och har förtydligats sedan 2014. I beräkningen ingår att mäta risk för följande riskkategorier: skadeförsäkringsrisk, marknadsrisk, motpartsrisk och operativ risk. Risken beräknas som den största förlust som bolaget förväntas drabbas av under en 200-årsperiod. Det totala riskbeloppet sätts sedan i relation till bolagets kapital¹ vilket ger den så kallade kapitalkvoten. En kapitalkvot om 100 procent innebär att bolagets kapital är tillräckligt stort för att bära bolagets risker under 199 av 200 år. En högre kapitalkvot innebär ytterligare kapitalstyrka. Bolagets styrelse får en riskrapport fyra gånger per år där kapitalkvoten framgår och hur den har utvecklats. Per 31 december 2015 är kapitalkvoten 220 procent. Styrelsen har beslutat att 140 procent är det nedre gränsvärdet för kapitalkvoten.

En årligen återkommande och central aktivitet inom riskhanteringen är Egen Risk och Solvensanalys (ERSA) som utgår från de riktlinjer som kommer att gälla i samband med införandet av Solvens 2. ERSA är en framåtblickande bedömning av bolagets risker samt det kapital som kommer att behövas för att bära dessa risker. ERSA är en viktig del i bo-

¹ Kapitalet beräknas enligt principer i Solvens 2-regelverket.

Kapitalkvotens utveckling över tid

lagets affärs- och strategiplanering och resultatet av arbetet rapporteras från och med 2014 även till Finansinspektionen.

Bolaget rapporterar även uppgifter kvartalsvis till Finansinspektionen om bland annat kapitalbas och solvens liksom uppgifter enligt det så kallade trafikljussystemet. Trafikljussystemet är ett stress-test som görs för att kontrollera att bolaget klarar av sina åtaganden även i perioder med kraftiga rörelser på de finansiella marknaderna. Bolaget uppfyller de minimikrav som ställts av myndigheten med god marginal.

Beskrivning av bolagets risker

Försäkringsrisk

Bolaget tecknar såväl direkt skadeförsäkring som mottagen skadeåterförsäkring inom områdena sjuk- och olycksfallsförsäkring, egendoms-, ansvars-, motorfordons- och trafikförsäkring samt mottagen livåterförsäkring.

Risken i de försäkringar som bolaget tecknar består av premierisk, reservrisk och katastrofrisk. Innebörden i dessa begrepp och bolagets generella metoder för att hantera dessa typer av risker beskrivs nedan.

Premierisk

Premierisk är risken för att den beräknade premien och övriga intäkter i försäkringen inte kommer att motsvara de faktiska skade- och driftskostnaderna som är förknippade med försäkringen. Bola-

get hanterar denna risk genom att kontinuerligt följa upp lönsamheten i de olika delarna av affären och justera premienivån. I femårsöversikten anges bolagets tekniska resultat de senaste fem åren vilket visar det historiska utfallet av premierisken. Bolagets exponering för annullationsrisk bedöms vara väldigt liten då samtliga premier faktureras vid avtals ingång.

Känslighetsanalys, teckningsriskens inverkan på vinst före skatt och på eget kapital

Tkr	Vinst före skatt	Eget kapital
1 % förändring i totalkostnadsprocent	11 916	9 295
1 % förändring i premienivån	12 841	10 016
1 % förändring i skadefrekvens	8 315	6 485
10 % förändring i premier för avgiven återförsäkring	8 011	6 249

Ovanstående tabell visar hur resultat före skatt och eget kapital påverkas av förändringar i olika parametrar.

Reservrisk

Reservrisk är risken för att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador. Den hanteras främst genom utvecklade gängse aktuariesmetoder och noggrann kontinuerlig uppföljning av anmälda skador. De enda reserver bolaget diskonterar är skadelivräntor och mottagen trafikaffär. Väsentliga parametrar i beräkningen av reserver är bland annat antaganden om inflation. Dessa bygger på gemensamma rekom-

mendationer inom länsförsäkringsgruppen. Reservrisken är störst i skadeportföljer med lång avvecklingstid. Detta är särskilt märkbart inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring. Dessa utgör tillsammans en relativt stor andel av bolagets avsättning för oreglerade skador. När det gäller trafikskador tillkommer även osäkerhet om framtida kostnadsutveckling på grund av att förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut i efterhand kan påverka hur trafikförsäkringen belastas med kostnader.

Tabellerna till höger visar kostnadsutvecklingen skadeåren 2010–2015 före återförsäkring. I den övre delen av tabellerna framgår hur skattningen av den totala skadekostnaden utvecklas årsvis. Den nedre delen visar hur stor del av detta som finns i balansräkningen.

Duration i försäkringstekniska avsättningar (brutto)

Försäkringsgren	Avsättningar, mkr	Duration, år
Sjuk- och olycksfall	172,3	9,2
Hem och villa	308,1	0,5
Företag, lantbruk och fastighet	357,3	0,6
Motorfordon	203,0	0,4
Trafik	1 274,1	9,3
Mottagen återförsäkring	668,9	7,9
Totalt	2 983,7	6,2

Ovanstående tabell visar durationen i försäkringstekniska avsättningar per försäkringsgren och totalt för bolaget. Med duration menas den genomsnittliga tid det tar innan skadorna är slutreglerade.

Reservrisk omfattar även livförsäkringsrisk som avser risken för förluster vid försäkring av enskilda personers liv och hälsa. För bolaget utgörs dessa risker av bolagets skadelivräntor som påverkas av osäkerhet i långlevnadsrisk, kostnadsutveckling samt förändrad lagstiftning och myndighetsbeslut.

Katastrofrisk

Bolagets verksamhetsområde är i första hand begränsat till de 15 kommuner som tidigare utgjorde Göteborgs och Bohus län. Detta innebär att de risker bolaget tecknat är koncentrerade till en förhållandevis liten region vilket innebär en relativt stor risk att flera enskilda försäkringar blir skadedrabbade vid till exempel storm eller andra naturkatastrofer som översvämningar, jordskred eller liknande.

Skadekostnad för hela skadeverksamheten, tkr

Skadeår	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Uppskattad skadekostnad:							
- i slutet av skadeåret	842 450	841 040	769 983	837 302	856 211	886 267	
- ett år senare	821 254	844 673	796 273	823 195	824 557		
- två år senare	808 923	830 079	760 056	810 687			
- tre år senare	829 950	825 277	751 766				
- fyra år senare	821 171	825 533					
- fem år senare	820 149						
Nuvarande skattning av slutlig skadekostnad	820 000	825 000	752 000	811 000	825 000	886 000	
Totalt utbetalt	735 144	723 845	636 675	681 937	640 592	462 256	
Summa kvarstående reserv	85 005	101 688	115 091	128 750	183 965	424 011	1 038 510
Avsättning upptagen i balansräkningen	85 005	101 688	115 091	128 750	183 965	424 011	1 038 510
Avsättning avseende tidigare år							715 926
Total avsättning upptagen i balansräkning							1 754 436

Skadekostnad för olycksfall, tkr

Skadeår	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Uppskattad skadekostnad:							
- i slutet av skadeåret	25 068	25 024	24 184	25 672	28 619	30 053	
- ett år senare	21 157	25 933	24 052	24 084	27 842		
- två år senare	19 938	24 531	23 172	24 223			
- tre år senare	18 399	23 838	22 158				
- fyra år senare	18 364	26 335					
- fem år senare	17 626						
Nuvarande skattning av slutlig skadekostnad	17 500	26 500	22 000	24 000	27 500	30 000	
Totalt utbetalt	10 432	14 207	11 821	11 164	8 776	3 649	
Summa kvarstående reserv	7 194	12 128	10 337	13 059	19 066	26 404	88 188
Avsättning upptagen i balansräkningen	7 194	12 128	10 337	13 059	19 066	26 404	88 188
Avsättning avseende tidigare år							66 183
Total avsättning upptagen i balansräkning							154 371

Skadekostnad för trafik, tkr

Skadeår	2010	2011	2012	2013	2014	2015	Totalt
Uppskattad skadekostnad:							
- i slutet av skadeåret	168 057	156 149	167 817	169 877	156 798	170 478	
- ett år senare	168 546	161 448	189 808	188 573	166 624		
- två år senare	170 757	175 832	191 484	187 225			
- tre år senare	183 710	181 798	191 981				
- fyra år senare	185 983	182 394					
- fem år senare	184 566						
Nuvarande skattning av slutlig skadekostnad	185 000	182 000	192 000	187 000	167 000	171 000	
Totalt utbetalt	109 712	96 812	103 318	96 205	75 502	56 526	
Summa kvarstående reserv	74 854	85 582	88 663	91 020	91 122	113 952	545 193
Avsättning upptagen i balansräkningen	74 854	85 582	88 663	91 020	91 122	113 952	545 193
Avsättning avseende tidigare år							631 435
Total avsättning upptagen i balansräkning							1 176 628

Genom det interna riskutbytet är bolaget också exponerat för katastrofskador som inträffar i de övriga länsförsäkringsbolagen. Detta inträder då gruppens externa återförsäkringsskydd är uttömt. Åtagandet är bolagets enskilt största risk och uppgår maximalt till 15 procent av bolagets egna kapital vid årets ingång.

Riskhantering i skadeförsäkringsrörelsen

Bolagets riskurvalsregler syftar till att säkerställa ett gott urval och en riktig bedömning och kvantifiering av de risker som bolaget tecknar. Länsförsäkringsgruppens gemensamma riktlinjer för större risker anger gränser och krav för större försäkringsobjekt. I bolagets befogenhetsregler regleras också de gränser som olika befattningshavare har bland annat vad gäller accepterande av risk. Övervägande delen av sakförsäkringskontrakten löper på ett år med inbyggd möjlighet att ändra villkor och förutsättningar vid förlängning. En viktig del av risarbetet är också att ha kontroll över risker som kumulerar, det vill säga kan uppstå vid en och samma skada. Kontroll av kumulationsrisk görs för alla större försäkringsavtal och följer gruppens regler för återförsäkring.

Riskbegränsning genom återförsäkring

Bolaget deltar i ett riskutbyte tillsammans med övriga 22 länsförsäkringsbolag i länsförsäkringsgruppen. Riskutbytet innebär att de deltagande bolagens åtaganden i försäkringsavtalen begränsas till vissa fastställda belopp, självbehåll, vilka gäller såväl per skada som per händelse men också totalt per skadeår. Självbehållet fastställs årligen av styrelsen och är för 2015 maximerat till 18 mkr i direkt affär. Största exponering i indirekt affär är 37 mkr.

Marknadsrisk

Marknadsrisk är risken för att verkligt värde på eller framtida kassaflöden från ett finansiellt instrument varierar på grund av förändringar i aktiekurser, räntesatser, valutakurser, fastighetsvärden och råvarupriser med mera.

För Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän är det aktiekursrisken som är den mest påtagliga risken. Fastighets-, ränte- och valutakursriskerna är av mindre

omfattning, vilket beror på att en mindre del av tillgångarna är exponerade mot dessa risker samt beroende på att dessa tillgångsklasser har lägre volatilitet.

Bolaget har en riktlinje, Riktlinje för finansförvaltningen, för hur tillgångarna får placeras och till vilken risk detta får göras. Riktlinjen revideras minst en gång per år och beslutas av styrelsen.

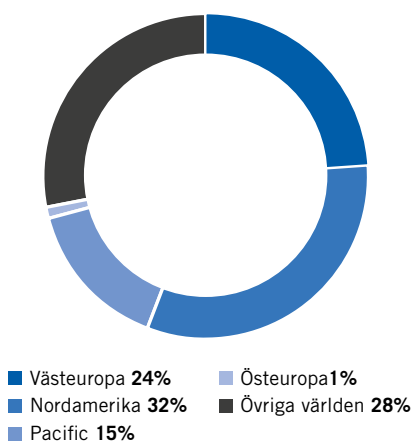
I detta interna regelverk har bolaget även tagit hänsyn till de legala krav som kan påverka hur bolaget får placera kapitalet.

Målet för finansförvaltningen är att långsiktigt generera så hög avkastning som möjligt med hänsyn tagen till risk och likviditet. Styrelsen erhåller månadsvis en kapitalrapport där det framgår hur förvaltningen gått och hur bolagets placeringstillgångar är placerade, samt hur den aktuella allokeringen förhåller sig till beslutade placeringsriktlinjer.

Aktierisk

Aktierisk är bolagets enskilt största marknadsrisk. Totalt har bolaget en aktieexponering på 3 814 (3 277) mkr. Genom att sprida placeringarna på olika branscher och geografiska marknader eftersträvas minskning av riskerna i aktieportföljen. En upp- eller nedgång av aktiekurserna med 10 procent påverkar bolagets resultat före skatt med 381 (328) mkr och det egna kapitalet med 298 (256) mkr.

Geografisk fördelning av global aktieportfölj

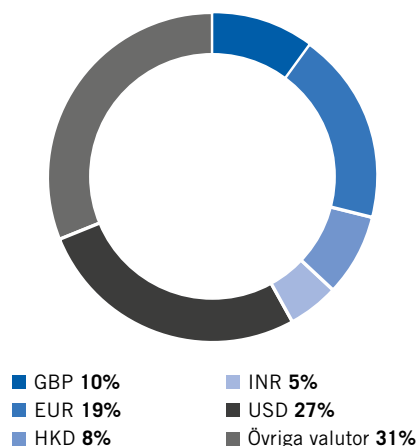

Valutarisk

Bolaget har tillgångar, främst aktiefonder, i utländsk valuta. Skulder i utländsk valuta finns i försäkringsrörelsen men är minimala. För att begränsa valutarisken

kan delar av eller hela aktieexponeringen kurssäkras med hjälp av valutaterminer. Ränteplaceringar i utländsk valuta kurssäkras till största del. Valutaexponeringen uppgår till 1 195 (1 104) mkr.

Fördelning av valutaexponering

Ränterisk

Med ränterisk avses den känslighet för värdeförändring i tillgångar och skulder som följer av en ränteförändring. De mest räntekänsliga delarna av bolagets skulder är försäkringstekniska avsättningar med lång avvecklingstid, framförallt inom trafik-, sjuk- och olycksfallsförsäkring. I händelse av sjunkande marknadsräntor ökar nuvärdet av dessa skulder.

Bolagets ränteportfölj balanserar i stor utsträckning de värdeförändringar i skulden som uppstår vid ränteförändringar eftersom dess värde också ökar vid sjunkande räntor. Värdet av bolagets räntebärande tillgångar uppgår till 1 644 (1 738) mkr med en genomsnittlig löptid om 2,11 år. Ränteportföljen består huvudsakligen av företagsobligationer samt räntefonder.

Löptidssegment	Räntebärande tillgångar	FTA netto
löptid < 1 år	864	973
1 år ≤ löptid < 3 år	327	414
3 år ≤ löptid < 5 år	288	196
5 år ≤ löptid < 10 år	95	370
löptid ≥ 10 år	70	645
Totalt	1 644	2 599

Räntebärande tillgångar och försäkringstekniska avsättningar fördelade på löptid, mkr

	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
Räntenedgång -1 %	- 31,7	- 24,7
Ränteuppgång +1 %	+34,3	+26,7

Känslighetsanalys för räntebärande placeringar, mkr

Fastighetsrisk

Bolagets exponering i fastigheter och fastighetsrelaterade tillgångar finns i det helägda dotterföretaget Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB och uppgår till totalt 1 064 (882) mkr. Portföljen är diversifierad på så sätt att den innehåller fastighetstillgångar huvudsakligen på Stockholms- och Göteborgsmarknaden men även i landets universitetsstäder. Inriktningen är kontors-, industri- och lagerfastigheter samt bostäder.

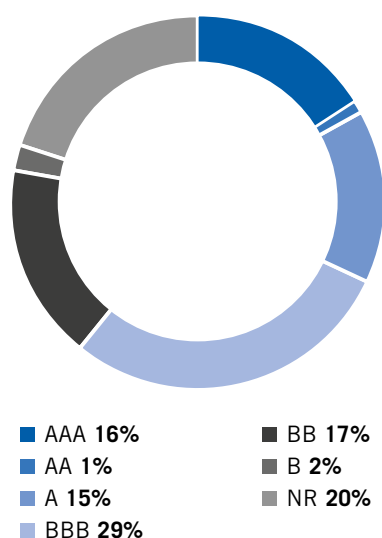
Motpartsrisk

Motpartsrisk avser de resultateffekter som uppstår om en utgivare eller motpart i ett finansiellt instrument inte kan fullgöra sina förpliktelser. Bolaget har

som policy i finansförvaltningen att endast tillåta placeringar i värdepapper med relativt hög kreditvärdighet. Motpartsriskerna i denna del av verksamheten bedöms därför vara små. De finansiella instrumentens maximala kreditriskexponering motsvaras bäst av dess redovisade värden.

Bolaget har inga finansiella tillgångar som är förfallna till betalning eller som har ett nedskrivningsbehov. Bolaget har inte någon pant, annan säkerhet eller garantier utställda av tredje part för de finansiella tillgångarna utöver det som framgår av not 40 till 42.

Kreditvärdighet i räntebärande tillgångar enligt Standard & Poor's

I avgiven återförsäkring är motpartsrisken, risken att betalning inte erhålls från återförsäkringsgivare i enlighet med återförsäkringsavtalen. För att begränsa denna risk har länsförsäkringsgruppen ett särskilt regelverk för vilka externa återförsäkringsgivare som får användas. Bolaget har på balansdagen 367 (381)

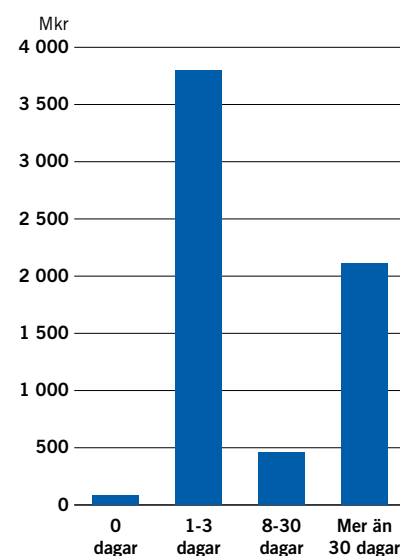
mkr i återförsäkrarens andel av oreglerade skador. Av dessa avser endast en mindre del externa återförsäkrare.

Likviditetsrisk

Likviditetsrisk är risken för att ett företag får svårigheter att fullgöra ekonomiska åtaganden. För bolaget är likviditet normalt inget problem, eftersom premierna i försäkringsrörelsen betalas i förskott och stora skadeutbetalningar ofta är kända långt innan de förfaller liksom att bolaget har möjlighet att kräva delbetalning från återförsäkrare.

Bolaget har som målsättning att alltid ha en mycket god likviditet. Utöver detta finns alltid möjlighet att med 1-3 dagars varsel göra betydligt större belopp likvida genom försäljning av olika placeringstillgångar. För löptidsanalys av finansiella tillgångar och skulder se not 38.

Tillgänglighet

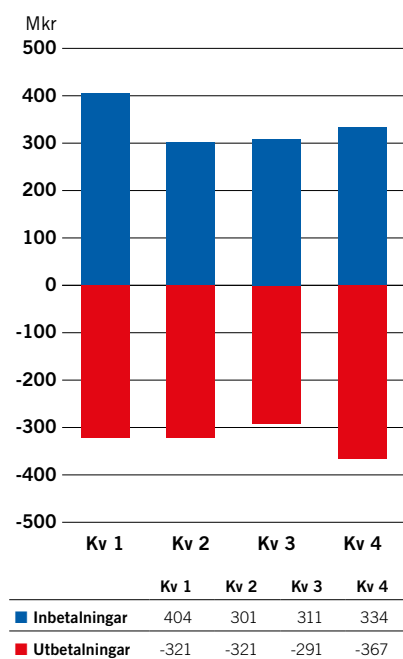

Likviditeten i placeringstillgångarna mätt som antalet dagar inom vilka de kan göras tillgängliga

Under en normal månad har bolaget utbetalningar avseende driftskostnader, skadekostnader och återförsäkringspremier på 88 (81) mkr. Inbetalningarna i form av premier, ersättningar från återförsäkrare och provisionersättningar från Länsförsäkringar Bank AB och Länsförsäkringar Liv AB (LF Liv AB) och Länsförsäkringar Fondliv AB (LF Fondliv AB) uppgår till cirka 107 (104) mkr.

Fördelning av total in- och utbetalningar över året

Operativ risk

Med operativ risk menas risk för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade interna processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser. En viktig del av hanteringen av dessa risker är processarbete. En väl styrd process tydliggör för medarbetare på alla nivåer inom vilka ramar som verksamheten ska bedrivas. Processerna är även utgångspunkten för bolagets riskanalys, vilken ligger till grund för beslut om åtgärder för att minska risker. Incidentrapportering är en annan viktig del av riskarbetet. De incidenter som inträffar loggas och hanteras i ett särskilt system och ligger till grund för analys och beslut om förebyggande åtgärder.

Valet av åtgärd för att reducera operativa risker varierar i hög grad som följd av riskernas olikartade karaktär. Exempel på hur operativa risker hanteras är

- Policyanpassningar
- Anpassningar processer eller arbetsrutiner
- Införande av kontroller
- Utbildning av medarbetare

Risker i övrig verksamhet

Förutom sakförsäkringsverksamheten säljer bolaget livförsäkringar och bankprodukter för LF Liv AB och LF Fondliv AB och Länsförsäkringar Bank ABs räkning. Som ersättning för detta får bo-

laget provision. För den förmedlade affären från Länsförsäkringar AB, främst inom Bank, finns en intjäningsrisk i form av minskade provisionsintäkter. Risk för reducering av provisionsintäkter finns bland annat till följd av kreditförluster upp till 80 procent i den förmedlade Bank affären och kan uppgå till 100 procent av kreditförlusten om bolaget till exempel överskridit befogenheterna. Kreditförlusten regleras genom avdrag på kommande provisionsintäkter tills kreditförlusten är reglerad.

3 PREMIEINKOMST, TKR

	2015	2014
Direkt försäkring	1 294 569	1 277 261
Mottagen återförsäkring	76 942	269 663
Summa	1 371 511	1 546 924

4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN, TKR

	2015	2014
Överförd kapitalavkastning	98 286	83 978
Räntesats	4,44%	4,08%

5 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR, TKR

	Före avgiven återförsäkring		Återförsäkrars andel		Försäkringsersättningar f e r	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Utbetalda försäkringsersättningar	-865 223	-801 585	37 277	11 215	-827 946	-790 370
Utbetalda driftskostnader	-88 344	-77 229	0	0	-88 344	-77 229
Summa	-953 567	-878 814	37 277	11 215	-916 290	-867 599

6 DRIFTSKOSTNADER, TKR

Moderbolaget	
Driftskostnader före funktionsindelning	2015
Personalkostnader	-292 578
Lokalkostnader	-35 334
Avskrivningar	-4 314
Övriga kostnader	-262 582
Omkostnadsbidrag	205 601
Summa	-389 207

	Anskaffning	Administration	Skadereglering	Förmedlad affär Liv, Bank, Hälsa, Agria	Finans	Summa
Provisioner mottagen återförsäkring	-4 624					-4 624
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-340					-340
Inventarieavskrivning	-1 367	-809	-897	-1 238	-3	-4 314
Personalkostnader	-84 291	-50 313	-55 897	-94 155	-7 922	-292 578
Provisioner	-52 087	0	0	-67 964	0	-120 051
Övriga driftskostnader	-48 871	-28 872	-32 079	-63 353	274	-172 901
Omkostnadsbidrag	805	477	529	203 790	0	205 601
Summa	-190 775	-79 517	-88 344	-22 920	-7 651	-389 207
Till kapitalförvaltning					7 651	7 651
Till försäkringsersättningar			88 344			88 344
Till övriga intäkter och kostnader				22 920		22 920
Summa	-190 775	-79 517	0	0	0	-270 292

	Koncernen		Moderbolaget	
Driftskostnader efter funktionsindelning	2015	2014	2015	2014
Anskaffningskostnader	-192 603	-170 755	-190 435	-168 712
Förändring av förutbetalda anskaffningskostnader	-340	7 232	-340	7 232
Administrationskostnader	-80 403	-79 694	-79 517	-78 687
Summa	-273 346	-243 217	-270 292	-240 167

7 PERSONAL OCH LÖNER, TKR

Medeltalet anställda, ombud och franchise	2015			2014		
	Män	Kvinnor	Totalt	Män	Kvinnor	Totalt
Verkställande direktör	1		1	1		1
Tjänstemän, kontor*	126	183	309	135	165	300
Fritidsombud			40			35
Specialombud			255			299
Franchise			110			101

*Omräknade till heltidsanställda och inkluderar projektanställda

Könsfördelning i företagsledningen

Styrelsen	5	5	10	7	4	11
Övriga ledande befattningshavare	4	4	8	5	3	8

Kostnader för ersättningar till anställda

	2015	2014
Löner och ersättningar m m	158 029	157 305
Sociala kostnader	112 068	86 742
varav pensionskostnader, förmånbaserade planer	29 512	27 893
varav pensionskostnader, avgiftsbaserade planer	6 072	4 809

För pensioner utöver trygghandelagens regler samt reservering avseende förtida uttag se not 34

Löner och andra ersättningar fördelade mellan ledande befattningshavare och övriga anställda samt sociala kostnader

	2015			2014		
	Styrelse och vd	Övriga anställda	Summa	Styrelse och vd	Övriga anställda	Summa
Löner och ersättningar m m	4 461	155 000	159 461	4 800	153 857	158 657
Sociala kostnader	2 440	109 993	112 433	3 085	84 065	87 150
varav pensionskostnader	1 123	62 740	63 863	1 340	37 487	38 827

Ersättningar och övriga förmåner till ledande befattningshavare

	Arvode/grundlön	Övriga förmåner	Pensionskostnad	Summa 2015	Summa 2014
Styrelsens och finansutskottets ordförande, Sune Nilsson	511	-	-	511	441
Styrelseledamot, vice ordf. Lena Lind	155	-	-	155	176
Styrelseledamot, Maria Christensson t o m 140326	22	-	-	22	160
Styrelseledamot, Lars Hjalmarson	144	-	-	144	133
Styrelseledamot och revisionsutskottets ordförande, Gunilla Rittgård	183	-	-	183	131
Styrelseledamot och bankutskottets ordförande, Ulf Ek	165	-	-	165	110
Styrelseledamot, Ingalill Östman	152	-	-	152	107
Styrelseledamot, Märta Jansdotter	96	-	-	96	0
Styrelseledamot, Thomas Strindeborn t o m 140326	4	-	-	4	92
Vd, Ingemar Larsson t o m 140430	0	0	0	0	1 535
Vd, Ricard Robbstål	2 949	80	1 123	4 152	3 509
Andra ledande befattningshavare (8 personer t o m 150531 därefter 7 personer)	7 777	466	7 474	15 717	11 115

Ersättningar till ledande befattningshavare

Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller inte styrelsearvode. Ersättning till vd och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, övriga förmåner samt pension. Rörig ersättning förekommer inte. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med vd utgör ledningsgruppen. Övriga förmåner avser tjänstebil, sjukvårdsförsäkring, lunch- och ranteformån. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat. Bolaget har förmånsbestämda och premiebestämda pensionsplaner.

Pensioner

Bolagets förpliktelser avseende pensioner är täckta i SPP, FPK och Länsförsäkringar Liv. För ledande befattningshavare är pensionsåldern 65 år. Pensionsavtalet med verkställande direktören innebär att 35 procent av årslönen avsätts till pension. Av övriga ledande befattningshavare har en person förmånsbestämd pension enligt kollektivavtal och sex personer premiebestämd pension. I årets pensionskostnader ingår en engångsreservering på 3 mkr avseende framtida pensionskostnader.

Avgångsvederlag

I händelse av uppsägning från bolagets sida gäller för vd tjugofyra månaders uppsägningstid. Vid egen uppsägning gäller sex månaders uppsägningstid.

Ersättning till övriga befattningshavare

Rörig ersättning/provision förekommer bland säljande personal och regleras i kollektivavtal. Dessutom förekommer incitamentsersättning i mindre omfattning. Denna personal tillhör inte kategorin anställda i ledande position och bedöms inte i sitt dagliga arbete utöva ett sådant inflytande att de kan påverka bolagets risknivå. Övriga befattningshavare har fast lön och gängse förmåner enligt gällande kollektivavtal för försäkringsbranschen.

Berednings- och beslutsprocess

Bolagets styrelse har utsett ett Ersättningsutskott. I detta ingår styrelsens ordförande och vice ordförande. Utskottet bereder ersättning och övriga villkor till verkställande direktören och till ledande befattningshavare.

Redogörelse för bolagets ersättningar till anställda under 2015

Denna har presenterats för ordinarie bolagsstämma och finns från samma dag tillgänglig på bolagets webbplats.

Noter

8 ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNING TILL REVISORER, TKR

KPMG AB	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Revisionsuppdrag	-573	-655	-550	-633
Övriga tjänster	-156	-41	-156	-41
Summa	-729	-696	-706	-674

9 ÖVRIGA TEKNISKA KOSTNADER, TKR

	2015	2014
Cirka 7 procent av Länsförsäkringars andel av TFFs totala underskott	-3 329	-6 494
Summa	-3 329	-6 494

Trafikförsäkringsföreningen (TFF) är ett samarbetsorgan för de försäkringsbolag som har rätt att meddela trafikförsäkring i Sverige. Dessa försäkringsbolag är enligt lag skyldiga att vara medlemmar i TFF. Föreningens verksamhet styrs till övervägande del av reglerna i trafikskadelagen och trafikförsäkringsordningen. Regeringen fastställer TFFs stadgar.

10 KAPITALAVKASTNING INTÄKTER, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Hysesintäkter från byggnader och mark	386	385	386	385
Utdelningar				
utdelning svenska aktier och andelar	17 536	14 702	16 456	14 279
utdelning utländska aktier och andelar	18 799	5 933	18 799	5 933
Ränteintäkter				
obligationer och andra räntebärande värdepapper	21 278	33 746	21 278	33 746
övriga ränteintäkter	69	1 090	68	1 076
Valutakursvinster	2 317	1 192	2 317	1 192
Realisationsvinster				
aktier och andelar	39 888	80 626	39 888	80 626
obligationer och andra räntebärande värdepapper	30 305	18 664	30 305	18 664
derivat	3 408	1 551	3 408	1 551
Summa	133 986	157 889	132 905	157 452

11 OREALISERADE VINSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktier och andelar	441 949	437 480	527 374	490 248
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-19 533	6 039	-19 533	6 039
Derivat	3 703	-1 065	3 703	-1 065
Summa	426 119	442 454	511 544	495 222

Noter

12 KAPITALAVKASTNING KOSTNADER, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Driftskostnader från byggnader och mark	-234	-664	-234	-664
Kapitalförvaltningskostnader	-8 678	-8 391	-8 654	-8 354
Räntekostnader	0	-20	0	-20
Valutakursförluster	-228	-1 021	-228	-1 021
Realisationsförluster				
aktier och andelar	-45 576	-5 557	-45 576	-5 541
obligationer och andra räntebärande värdepapper	0	-15 152	0	-15 152
derivat	-8 152	-5 905	-8 152	-5 905
Summa	-62 868	-36 710	-62 844	-36 657

13 OREALISERADE FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktier och andelar	27 748	-40 994	27 748	-40 994
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	-13 705	-571	-13 705	-571
Derivat	2 218	-2 032	2 218	-2 032
Summa	16 261	-43 597	16 261	-43 597

14 NETTORESULTAT AV FINANSIELLA TRANSAKTIONER, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Finansiella tillgångar				
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen				
<i>Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin</i>				
Aktier och andelar	593 041	538 010	589 571	551 702
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	20 040	43 790	20 040	43 790
Övriga fordringar	69	1 070	68	1 056
<i>Värderingskategori handelsändamål</i>				
Derivat	1 177	-5 233	1 177	-5 233
Summa	614 327	577 637	610 856	591 315

Finansiella skulder				
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen				
<i>Värderingskategori handelsändamål</i>				
Derivat	0	-2 218	0	-2 218
Summa	0	-2 218	0	-2 218

Noter

15 ÖVRIGA INTÄKTER OCH KOSTNADER, TKR

	2015	2014
Omkostnadsbidrag för Liv och Hälsa	89 801	83 936
Omkostnadsbidrag för Bank	110 167	89 949
Omkostnadsbidrag för Agria	3 822	2 971
Summa övriga intäkter	203 790	176 856
Driftskostnader för Liv och Hälsa	-114 220	-108 104
Driftskostnader för Bank	-109 036	-106 843
Driftskostnader för Agria	-3 454	-3 092
Summa övriga kostnader	-226 710	-218 039
Summa övriga intäkter och kostnader	-22 920	-41 183

16 BOKSLUTSDISPOSITIONER/OBESKATTADE RESERVER, TKR

	Moderbolaget	
	2015	2014
Utgjämningsfond	19 774	19 774
Säkerhetsreserv		
Ingående balans	1 275 275	1 213 203
Årets avsättning/återföring	-49 352	62 072
Utgående balans	1 225 923	1 275 275
Periodiseringsfond tax - 13		
Ingående balans	14 417	14 417
Årets avsättning/återföring	0	0
Utgående balans	14 417	14 417
Periodiseringsfond tax - 14		
Ingående balans	17 500	17 500
Årets avsättning/återföring	0	0
Utgående balans	17 500	17 500
Periodiseringsfond tax - 15		
Ingående balans	20 000	0
Årets avsättning/återföring	0	20 000
Utgående balans	20 000	20 000
Periodiseringsfond tax -16		
Ingående balans	0	0
Årets avsättning/återföring	18 000	0
Utgående balans	18 000	0
Överavskrivning		
<i>Inventarier</i>		
Ingående balans	7 803	6 938
Årets avskrivningar utöver plan	962	865
Utgående balans	8 765	7 803
Summa obeskattade reserver	1 324 379	1 354 768

Noter

17 SKATTER, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktuell skattekostnad (-) /skatteintäkt (+)				
Periodens skattekostnad/skatteintäkt	-12 400	-14 181	-12 400	-14 181
Justering av skatt hänförlig till tidigare år	-68	1	-68	2
Summa aktuell skatt	-12 468	-14 180	-12 468	-14 179
Uppskjuten skattekostnad (-) /skatteintäkt(+)				
Uppskjuten skatt på realiserade vinster och förluster	-67 953	-70 917	-67 953	-70 917
Uppskjuten skatt avseende pensionskostnader	3 160	287	3 160	287
Uppskjuten skatt hänförlig till obeskattade reserver	6 686	-18 246	0	0
Uppskjuten skatt hänförlig till immateriella tillgångar	672	672	0	0
Uppskjuten skattekostnad till följd av utnyttjande av tidigare aktiverat skattevärde i underskottsavdrag	0	-3	0	0
Summa uppskjuten skatt	-57 435	-88 207	-64 793	-70 630
Totalt redovisad skattekostnad	-69 903	-102 387	-77 261	-84 809

	Koncernen			
	2015 (%)	2015	2014 (%)	2014
Avstämning av effektiv skatt				
Resultat före skatt		508 907		503 614
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0	-111 960	22,0	-110 796
Skatteeffekter av				
ej avdragsgilla kostnader	3,0	-15 370	2,0	-10 277
ej skattepliktiga intäkter	-11,7	59 312	-4,0	20 076
skattemässigt resultat på andelar	0,0	0	0,0	0
Skatt hänförlig till tidigare år	0,0	-68	0,0	2
Skatt hänförlig till utländsk källskatt	0,0	-195	0,0	0
Underskottsavdrag från tidigare år	0,0	0	0,0	-3
Schablonintäkt investeringsfond och periodiseringsfond	0,3	-1 622	0,3	-1 389
Redovisad skattekostnad	13,7	-69 903	20,3	-102 387

	Moderbolaget			
	2015 (%)	2015	2014 (%)	2014
Avstämning av effektiv skatt				
Resultat före skatt		538 904		437 442
Skatt enligt gällande skattesats för moderbolaget	22,0	-118 559	22,0	-96 237
Skatteeffekter av				
ej avdragsgilla kostnader	2,3	-12 465	2,3	-10 277
ej skattepliktiga intäkter	-10,3	55 648	-5,3	23 093
skattemässigt resultat på andelar	0,0	0	0,0	0
Skatt hänförlig till tidigare år	0,0	-68	0,0	2
Skatt hänförlig till utländsk källskatt	0,0	-195	0,0	0
Schablonintäkt investeringsfond och periodiseringsfond	0,3	-1 622	0,3	-1 390
Redovisad skattekostnad	14,3	-77 261	19,4	-84 809

Noter

SKATTER, TKR

Redovisat i balansräkningen

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skatteskulder

Uppskjutna skattefordringar och skatteskulder hänför sig till följande

	Koncernen					
	Uppskjuten skattefordran (-)		Uppskjuten skatteskuld (+)		Netto	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Andra finansiella placeringstillgångar			338 722	270 769	338 722	270 769
Immateriella tillgångar			0	672	0	672
Obeskattade reserver			291 364	298 049	291 364	298 049
Pensionsavsättningar	-12 181	-9 021			-12 181	-9 021
Skattefordran/skatteskuld	-12 181	-9 021	630 086	569 490	617 905	560 469

	Moderbolaget					
	Uppskjuten skattefordran (-)		Uppskjuten skatteskuld (+)		Netto	
	2015	2014	2015	2014	2015	2014
Andra finansiella placeringstillgångar			338 722	270 769	338 722	270 769
Pensionsavsättningar	-12 181	-9 021			-12 181	-9 021
Skattefordran/skatteskuld	-12 181	-9 021	338 722	270 769	326 541	261 748

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

	Koncernen		
	Balans per 1 jan 2015	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2015
Andra finansiella placeringstillgångar	270 769	67 953	338 722
Immateriella tillgångar	672	-672	0
Obeskattade reserver	298 049	-6 686	291 364
Pensionsavsättningar	-9 021	-3 160	-12 181
	560 469	57 435	617 905

	Balans per 1 jan 2014	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2014
Andra finansiella placeringstillgångar	199 852	70 917	270 769
Immateriella tillgångar	1 344	-672	672
Obeskattade reserver	279 803	18 246	298 049
Pensionsavsättningar	-8 734	-287	-9 021
Underskottsavdrag	-3	3	0
	472 262	88 207	560 469

	Moderbolaget		
	Balans per 1 jan 2015	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2015
Andra finansiella placeringstillgångar	270 769	67 953	338 722
Pensionsavsättningar	-9 021	-3 160	-12 181
	261 748	64 793	326 541

	Balans per 1 jan 2014	Redovisat över resultaträkningen	Balans per 31 dec 2014
Andra finansiella placeringstillgångar	199 852	70 917	270 769
Pensionsavsättningar	-8 734	-287	-9 021
	191 118	70 630	261 748

Noter

18 IMMATERIELLA TILLGÅNGAR, TKR

	Koncernen	
	2015	2014
Ingående anskaffningsvärde	44 877	44 877
Utgående anskaffningsvärde	44 877	44 877
Årets avskrivningar	-3 054	-3 054
Utgående ackumulerade avskrivningar	-44 877	-41 823
Utgående balans	0	3 054

Anskaffade datorprogram har en beräknad nyttjandeperiod av fem år och skrivs av med 20 procent per år.

19 BYGGNADER OCH MARK, TKR

	2015	2014
Förvaltningsfastigheter		
Ingående anskaffningsvärde	7 121	7 121
Utgående anskaffningsvärde	7 121	7 121
Ingående anskaffningsvärde	7 121	7 121
Orealiserad värdeförändring tidigare år	1 479	1 479
Utgående verkligt värde	8 600	8 600
Påverkan på periodens resultat		
Hysesintäkter	386	385
Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden	-234	-664

20 AKTIER OCH ANDELAR I DOTTERFÖRETAG, TKR

	2015		2014	
	Antal andelar	Ägarandel i procent	Antal andelar	Ägarandel i procent
Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän Fastigheter AB, 556683-5897 Säte: Göteborg, Sverige	1 000	100	1 000	100

	Moderbolaget
Ingående anskaffningsvärde 2014-01-01	270 904
Aktieägartillskott	13 000
Utgående anskaffningsvärde 2014-12-31	283 904
Ingående orealiserade värdeförändringar 2014-01-01	43 700
Ändrade redovisningsprinciper	446 690
Årets orealiserade värdeförändring	100 541
Utgående orealiserade värdeförändringar 2014-12-31	590 931
Verkligt värde 2014-12-31	874 835
Ingående anskaffningsvärde 2015-01-01	283 904
Aktieägartillskott	7 300
Utgående anskaffningsvärde 2015-12-31	291 204
Ingående orealiserade värdeförändringar 2015-01-01	590 931
Årets orealiserade värdeförändring	173 751
Utgående orealiserade värdeförändringar 2015-12-31	764 682
Verkligt värde 2015-12-31	1 055 886

21 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG, TKR

	Koncernen			
	2015		2014	
	Antal andelar	Ägarandel i procent	Antal andelar	Ägarandel i procent
Platzer Fastigheter Holding AB (publ), 556746-6437 Säte: Göteborg, Sverige	16 162 490	16,9	16 162 490	16,9

	Moderbolaget			
	2015		2014	
	Antal andelar	Ägarandel i procent	Antal andelar	Ägarandel i procent
Göteborgs Försäkringsmäklare Per Dahlkvist AB, 556340-8573 Säte: Göteborg, Sverige	480	48	480	48
Nordic Försäkring Göteborg – Växjö Holding AB, 556793-6439 Säte: Göteborg, Sverige	69 561	48	69 561	48
Försäkringsgruppen Väst AB, 556524-3721 Säte: Göteborg, Sverige	490	48	490	48

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Redovisat värde vid årets ingång	548 671	519 699		
Minskning upparbetat övervärde p g a utdelning	-18 366	-17 741		
Ägd andel av årets resultat	92 302	46 713		
Redovisat värde vid årets utgång	622 607	548 671		
Redovisat värde vid årets ingång			59 122	59 122
Årets nedskrivningar			-1 756	0
Redovisat värde vid årets utgång			57 366	59 122
Minskning upparbetat övervärde p g a utdelning	-18 366	-17 742	0	0
Ägd andel av årets resultat	92 302	46 713	0	0
Utdelning	18 366	17 742	4 487	8 044
Andel i intresseföretagets resultat	92 302	46 713	4 487	8 044

2015					
Ägd andel av	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kapital
Platzer Fastigheter Holding AB (publ), 556746-6437	94 528	84 368	1 641 918	1 087 221	554 697
Göteborgs Försäkringsmäklare Per Dahlkvist AB, 556340-8573	3 758	1 622	845	173	672
Nordic Försäkring Göteborg – Växjö Holding AB, 556793-6439	12 493	3 165	10 585	3 318	7 267
Försäkringsgruppen Väst AB, 556524-3721	18 489	3 147	4 949	1 727	3 222

2014					
Ägd andel av	Intäkter	Resultat	Tillgångar	Skulder	Eget kapital
Platzer Fastigheter Holding AB (publ), 556746-6437	86 426	39 274	1 337 571	855 141	482 430
Göteborgs Försäkringsmäklare Per Dahlkvist AB, 556340-8573	3 420	1 334	1 232	261	971
Nordic Försäkring Göteborg – Växjö Holding AB, 556793-6439	11 498	2 477	7 887	2 575	5 312
Försäkringsgruppen Väst AB, 556524-3721	18 601	3 628	6 036	2 360	3 676

Noter

22 AKTIER OCH ANDELAR, TKR

	2015		2014	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska noterade aktier och andelar	736 235	1 137 848	614 259	890 067
Svenska onoterade aktier och andelar	666 700	1 431 963	692 050	1 254 283
Utländska noterade aktier och andelar	739 866	1 013 171	676 909	915 787
Utländska onoterade aktier och andelar	44 167	163 222	44 451	145 397
Summa	2 186 968	3 746 204	2 027 669	3 205 534

Koncernen	2015		2014	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska onoterade aktier och andelar som tillkommer i koncern	172 253	501 042	150 953	391 416
Summa	172 253	501 042	150 953	391 416
Summa aktier och andelar i koncernen	2 359 221	4 247 246	2 178 622	3 596 950

För fullständig förteckning över aktier och andelar, vänligen kontakta Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän.

23 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER, TKR

	2015		2014	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Svenska staten	27 567	27 622	296 252	294 546
Övriga svenska emittenter	672 437	681 788	580 698	606 928
Övriga utländska emittenter	283 207	286 454	136 436	147 879
Andelar i räntebärande fonder	515 097	551 414	388 903	435 144
Summa	1 498 308	1 547 278	1 402 289	1 484 497
Varav noterade värdepapper	1 444 309	1 484 501	1 326 177	1 396 180
Positiv skillnad till följd av att verkligt värde överstiger nominella värden		28 231		154 028
Negativ skillnad till följd av att verkligt värde ej överstiger nominella värden		-11 228		-357

För fullständig förteckning över obligationer och andra räntebärande värdepapper, vänligen kontakta Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän.

24 DERIVAT, TKR

	2015		2014	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Valutaterminer	0	3 703	0	-2 218
Summa tillgång (+)/skuld (-)	0	3 703	0	-2 218

25 KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, TKR

	Koncernen			
	2015		2014	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen				
<i>Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin</i>				
Aktier och andelar	2 745 339	4 869 853	2 564 740	4 145 621
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 498 308	1 547 278	1 402 289	1 484 497
Upplupna räntetäckter	0	5 279	0	5 877
<i>Värderingskategori handelsändamål</i>				
Derivat	0	3 703	0	0
Summa	4 243 647	6 426 113	3 967 029	5 635 995
Finansiella skulder				
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen				
<i>Värderingskategori handelsändamål</i>				
Derivat	0	0	0	-2 218
Summa	0	0	0	-2 218

	Moderbolaget			
	2015		2014	
	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Anskaffningsvärde	Verkligt värde
Finansiella tillgångar				
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen				
<i>Tillgångar som bestämts tillhöra kategorin</i>				
Aktier och andelar	2 535 538	4 859 456	2 370 695	4 139 491
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 498 308	1 547 278	1 402 289	1 484 497
Upplupna räntetäckter	0	5 279	0	5 877
<i>Värderingskategori handelsändamål</i>				
Derivat	0	3 703	0	0
Summa	4 033 846	6 415 716	3 772 984	5 629 865
Finansiella skulder				
Värderingskategori verkligt värde via resultaträkningen				
<i>Värderingskategori handelsändamål</i>				
Derivat	0	0	0	-2 218
Summa	0	0	0	-2 218

	Koncernen			
	2015			
	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Information om finansiella instruments verkliga värden				
Finansiella tillgångar				
Aktier och andelar	2 151 019	2 624 296	94 538	4 869 853
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 484 501	62 777	0	1 547 278
Derivat	3 703	0	0	3 703
Upplupna räntetäckter	5 279	0	0	5 279
Summa	3 644 502	2 687 073	94 538	6 426 113
Finansiella skulder				
Derivat	0	0	0	0
Summa	0	0	0	0

Noter

KATEGORIER AV FINANSIELLA TILLGÅNGAR OCH SKULDER, TKR

forts. not 25

2014				
Finansiella tillgångar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	1 805 853	2 247 097	92 671	4 145 621
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 396 180	88 317	0	1 484 497
Derivat	0	0	0	0
Upplupna räntebärande	3 776	2 101	0	5 877
Summa	3 205 809	2 337 515	92 671	5 635 995
Finansiella skulder				
Derivat	-2 218	0	0	-2 218
Summa	-2 218	0	0	-2 218

Moderbolaget				
2015				
Information om finansiella instruments verkliga värden				
Finansiella tillgångar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	2 151 019	1 568 558	1 139 879	4 859 456
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 484 501	62 777	0	1 547 278
Derivat	3 703	0	0	3 703
Upplupna räntebärande	5 279	0	0	5 279
Summa	3 644 502	1 631 335	1 139 879	6 415 716
Finansiella skulder				
Derivat	0	0	0	0
Summa	0	0	0	0

2014				
Finansiella tillgångar	Nivå 1	Nivå 2	Nivå 3	Summa
Aktier och andelar	1 805 853	1 373 231	960 407	4 139 491
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	1 396 180	88 317	0	1 484 497
Derivat	0	0	0	0
Upplupna räntebärande	3 776	2 101	0	5 877
Summa	3 205 809	1 463 649	960 407	5 629 865
Finansiella skulder				
Derivat	-2 218	0	0	-2 218
Summa	-2 218	0	0	-2 218

I ovanstående tabell lämnas upplysningar om hur verkligt värde bestämts för de finansiella instrument som värderas till verkligt värde i balansräkningen. Uppdelningen av hur verkligt värde bestämts görs utifrån följande tre nivåer.

Nivå 1: enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.
Nivå 2: utifrån direkt eller indirekt observerbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.
Nivå 3: utifrån indata som inte är observerbara på marknaden.

Specifikation av nivå 3	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Aktier och andelar				
Ingående balans	92 671	94 205	960 407	847 795
Redovisade vinster och förluster i årets resultat	2 027	2 441	174 088	104 188
Anskaffningsvärde förvärv	3 638	601	10 938	13 000
Likvid vid försäljning	-3 798	-4 576	-5 554	-4 576
Summa	94 538	92 671	1 139 879	960 407

Noter

26 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING, TKR

	2015	2014
Fordringar hos försäkringstagare	239 052	238 326
Fordringar hos försäkringsföretag	20 027	95 728
Summa	259 079	334 054

Av fordringar hos försäkringstagare förväntas 0 kronor att bli återvunna mer än tolv månader efter balansdagen.

27 MATERIELLA TILLGÅNGAR, TKR

	2015	2014
Anskaffningsvärde materiella tillgångar		
Ingående balans	41 349	41 445
Årets inköp	1 722	1 485
Avyttringar	-280	-1 581
Utgående balans	42 791	41 349
Avskrivningar materiella tillgångar		
Ingående balans	-22 133	-18 024
Årets avskrivningar	-4 314	-4 109
Utgående balans	-26 447	-22 133
Utgående balans materiella tillgångar	16 344	19 216

Planenlig avskrivning har gjorts på inventarier efter deras ekonomiska livslängd varierande från 3-10 år.

28 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER, TKR

	2015	2014
Föregående års avsättning av förutbetalda anskaffningskostnader	29 054	21 822
Årets avskrivning	-29 054	-21 822
Årets avsättning	28 714	29 054
Förutbetalda anskaffningskostnader vid årets utgång	28 714	29 054
Anskaffningskostnader med avskrivningstid		
inom 1 år	28 714	29 054
överstigande 1 år	0	0

29 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER, TKR

	2015	2014
Förutbetalda kostnader	22 243	16 672
Upplupna intäkter	61 936	40 476
Summa	84 179	57 148

Noter

30 EGET KAPITAL, TKR

Bundet kapital

Reservfond

Syftet med reservfonden har varit att spara den del av nettovinsten som inte gick åt för täckning av balanserad förlust.

Fritt kapital

Balanserat resultat

Utgörs av föregående års fria egna kapital och blir tillsammans med årets resultat summa fritt kapital.

För specifikation av förändringar i eget kapital se Rapport över förändringar i eget kapital.

31 AVSÄTTNING FÖR EJ INTJÄNADE PREMIER OCH KVARDRÖJANDE RISKER, TKR

	2015			2014		
	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto
Avsättning för ej intjänade premier						
Ingående balans	547 231	0	547 231	525 413	0	525 413
Premieinkomst	1 371 511	-80 110	1 291 401	1 546 924	-222 342	1 324 582
Intjänade premier under perioden	-1 354 164	80 110	-1 274 054	-1 525 106	222 342	-1 302 764
Utgående balans	564 578	0	564 578	547 231	0	547 231
Avsättning för kvardröjande risker						
Ingående balans	10 081	0	10 081	0	0	0
Tidigare års avsättning som tagits till resultatet	-10 081	0	-10 081	0	0	0
Nya avsättningar under perioden	0	0	0	10 081	0	10 081
Utgående balans	0	0	0	10 081	0	10 081
Total utgående balans	564 578	0	564 578	557 312	0	557 312

32 AVSÄTTNING FÖR OREGLERADE SKADOR, TKR

	2015			2014		
	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto
Inträffade och rapporterade skador	783 880	-204 458	579 422	700 475	-221 726	478 749
Inträffade, men ej rapporterade skador (IBNR)	1 229 264	-162 278	1 066 986	1 315 718	-159 447	1 156 271
Avsättning för skadelivräntor	330 282		330 282	342 010		342 010
Avsättning för skaderegleringskostnad	75 663		75 663	61 325		61 325
Utgående balans	2 419 089	-366 736	2 052 353	2 419 528	-381 173	2 038 355
Ingående balans	2 419 528	-381 173	2 038 355	1 735 166	-247 765	1 487 401
Förväntad kostnad för skador som inträffat under den innevarande perioden	489 921	-30 754	459 167	493 444	-12 455	480 989
Förändring av förväntad kostnad för skador som inträffat under tidigare år	-490 360	45 191	-445 169	190 918	-120 953	69 965
Utgående balans	2 419 089	-366 736	2 052 353	2 419 528	-381 173	2 038 355

Bolaget diskonterar skadelivräntor och mottagen trafikaffär. Övrig affär är odiskonterad.

Noter

33 AVSÄTTNING FÖR ÅTERBÄRING, TKR

	2015	2014
Ingående balans	105 926	0
Under året reglerad återbäring	-55 590	0
Årets avsättning för återbäring	151 145	105 926
Avsättning för återbäring	201 481	105 926

34 PENSIONER OCH ANDRA FÖRPLIKTELSE, TKR

	2015	2014
Reserverad pensionskostnad avseende förtida uttag utöver tryggandelagens regler	18 965	9 249
Avsättning till pensioner	18 965	9 249

Reserverad pensionskostnad ovan avser avsättning för personal födda 1955 eller tidigare, som enligt avtal har möjlighet att gå i pension vid 62 års ålder. Kostnaden för förmåns- och avgiftsbestämda pensioner redovisas i not 7.

35 SKULDER AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING, TKR

	2015	2014
Skulder till försäkringstagare	137 074	126 142
Skulder till försäkringsföretag	468	2 228
Summa	137 542	128 370

36 ÖVRIGA SKULDER, TKR

	2015			2014		
Återstående löptid övriga skulder	På anfordran	<1 månad	Totalt	På anfordran	<1 månad	Totalt
Övriga skulder	6 646	24 356	31 002	8 283	28 440	36 723
Utgående balans	6 646	24 356	31 002	8 283	28 440	36 723

37 UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Semesterlöneskuld	10 510	9 825	10 510	9 825
Löner och provisioner	15 965	22 265	15 965	22 265
Sociala kostnader	8 904	9 502	8 904	9 502
Löneskatt	19 910	14 632	19 910	14 632
Övrigt	4 360	3 741	4 338	3 718
Summa	59 649	59 965	59 627	59 942

38 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER, TKR

	Koncernen			Moderlaget		
	2015			2015		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Andra immateriella tillgångar	0	0	0	0	0	0
Byggnader och mark	0	8 600	8 600	0	8 600	8 600
Aktier och andelar i dotterföretag	0	0	0	0	1 055 886	1 055 886
Aktier och andelar i intresseföretag	0	622 607	622 607	0	57 366	57 366
Aktier och andelar	374 620	3 872 626	4 247 246	374 620	3 371 584	3 746 204
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	74 985	1 472 293	1 547 278	74 985	1 472 293	1 547 278
Derivat	3 703	0	3 703	3 703	0	3 703
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	0	783	783	0	783	783
Återförsäkrars andel av försäkringstekniska avsättningar						
oreglerade skador	25 000	341 736	366 736	25 000	341 736	366 736
Fordringar avseende direkt försäkring	259 079	0	259 079	259 079	0	259 079
Fordringar avseende återförsäkring	47 771	0	47 771	47 771	0	47 771
Övriga fordringar	68 213	0	68 213	68 213	0	68 213
Materiella tillgångar	4 314	12 030	16 344	4 314	12 030	16 344
Kassa och bank	87 254	0	87 254	87 084	0	87 084
Aktuell skattefordran	12 466	0	12 466	12 466	0	12 466
Upplupna ränteutgifter	5 279	0	5 279	5 279	0	5 279
Förutbetalda anskaffningskostnader	28 714	0	28 714	28 714	0	28 714
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	75 282	8 897	84 179	75 282	8 897	84 179
Summa tillgångar	1 066 680	6 339 572	7 406 252	1 066 510	6 329 175	7 395 685
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)						
ej intjänade premier och kvardröjande risker	564 578	0	564 578	564 578	0	564 578
oreglerade skador	553 000	1 866 089	2 419 089	553 000	1 866 089	2 419 089
återbäring	201 481	0	201 481	201 481	0	201 481
Andra avsättningar						
pensioner och liknande förpliktelser	12 413	6 552	18 965	12 413	6 552	18 965
skatter	38 259	579 646	617 905	38 259	288 282	326 541
Skulder avseende direkt försäkring	137 542	0	137 542	137 542	0	137 542
Skulder avseende återförsäkring	39 372	0	39 372	39 372	0	39 372
Derivat	0	0	0	0	0	0
Övriga skulder	31 002	0	31 002	31 002	0	31 002
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	43 178	16 471	59 649	43 156	16 471	59 627
Summa skulder och avsättningar	1 620 825	2 468 758	4 089 583	1 620 803	2 177 394	3 798 197

Noter

FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGSTIDPUNKTER FÖR TILLGÅNGAR OCH SKULDER, TKR

	Koncernen			Moderlaget		
	2014			2014		
	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt	Högst 1 år	Längre än 1 år	Totalt
Andra immateriella tillgångar	3 054	0	3 054	0	0	0
Byggnader och mark	0	8 600	8 600	0	8 600	8 600
Aktier och andelar i dotterföretag	0	0	0	0	874 835	874 835
Aktier och andelar i intresseföretag	0	548 671	548 671	0	59 122	59 122
Aktier och andelar	320 553	3 276 397	3 596 950	320 553	2 884 981	3 205 534
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	241 702	1 242 795	1 484 497	241 702	1 242 795	1 484 497
Derivat	0	0	0	0	0	0
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	0	1 039	1 039	0	1 039	1 039
Återförsäkrarens andel av försäkringstekniska avsättningar						
oreglerade skador	35 000	346 173	381 173	35 000	346 173	381 173
Fordringar avseende direkt försäkring	334 054	0	334 054	334 054	0	334 054
Fordringar avseende återförsäkring	25 310	0	25 310	25 310	0	25 310
Övriga fordringar	20 311	0	20 311	20 311	0	20 311
Materiella tillgångar	4 884	14 332	19 216	4 884	14 332	19 216
Kassa och bank	257 763	0	257 763	256 773	0	256 773
Aktuell skattefordran	12 186	0	12 186	12 186	0	12 186
Upplupna ränteintäkter	5 877	0	5 877	5 877	0	5 877
Förutbetalda anskaffningskostnader	29 054	0	29 054	29 054	0	29 054
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	57 148	0	57 148	57 148	0	57 148
Summa tillgångar	1 346 896	5 438 007	6 784 903	1 342 852	5 431 877	6 774 729
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)						
ej intjänade premier och kvardröjande risker	557 312	0	557 312	557 312	0	557 312
oreglerade skador	581 000	1 838 528	2 419 528	581 000	1 838 528	2 419 528
återbäring	105 926	0	105 926	105 926	0	105 926
Andra avsättningar						
pensioner och liknande förpliktelser	4 326	4 923	9 249	4 326	4 923	9 249
skatter	25 580	534 889	560 469	25 580	236 168	261 748
Skulder avseende direkt försäkring	128 370	0	128 370	128 370	0	128 370
Skulder avseende återförsäkring	27 478	0	27 478	27 478	0	27 478
Derivat	2 218	0	2 218	2 218	0	2 218
Övriga skulder	36 723	0	36 723	36 723	0	36 723
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	59 965	0	59 965	59 942	0	59 942
Summa skulder och avsättningar	1 528 898	2 378 340	3 907 238	1 528 875	2 079 619	3 608 494

Noter

39 SPECIFIKATIONER TILL KASSAFLÖDESANALYS, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Justering för poster som inte ingår i kassaflödet				
Avskrivningar av tillgångar	7 368	7 938	4 314	4 884
Rearesultat försäljning av materiella tillgångar	-173	58	-173	58
Rearesultat försäljning av finansiella placeringstillgångar	-21 962	-74 397	-21 962	-74 413
Orealiserad värdeförändring finansiella placeringstillgångar	-531 252	-427 829	-527 805	-451 626
Avsättning till pensioner	9 716	-1 460	9 716	-1 460
Försäkringstekniska avsättningar f e r	116 819	346 769	116 819	346 769
Summa justering för poster som inte ingår i kassaflödet	-419 484	-148 921	-419 091	-175 788

40 STÄLLDA SÄKERHETER, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Registerförda tillgångar för egen räkning avseende försäkringstekniska skulder*	2 989 681	3 165 237	2 989 681	3 165 237
Övriga ställda panter och säkerheter	Inga	Inga	Inga	Inga

*Enligt 6 kap. Försäkringsrörelselagen (FRL) har bolaget registerfört de placeringstillgångar som används för skuldtäckning. Registerföringen innebär att försäkringstagarna har en förmånsrätt i tillgångarna enligt förmånsrättslagen. Tillgångarna kan tas i anspråk om bolaget blir insolvent.

41 EVENTUALFÖRPLIKTELSE

Ansvar för 80 procent av uppkomna kreditförluster i förmedlade krediter tillhörande Länsförsäkringar Bank Göteborg och Bohuslän.

I egenskap av delägare i Länsförsäkringsbolagens Fastighetshandelsbolag Humlegården ansvaras för detta bolags förpliktelser med 2,7 procent.

Av trafikskadelagen och trafikförsäkringsförordningen följer att försäkringsbolag som meddelar trafikförsäkring i Sverige är skyldiga att vara medlemmar i Trafikförsäkringsföreningen (TFF). Av reglerna följer att medlemsbolagen har ett solidariskt ansvar att finansiera verksamheten i TFF.

42 INVESTERINGSÅTAGANDEN, TKR

	Koncernen		Moderbolaget	
	2015	2014	2015	2014
Kvarvarande åtagande				
Enligt avtal med finansiella institut har bolaget förbundit sig att investera följande belopp omräknat med balansdagens eurokurs.	88 272	34 106	79 572	34 106

43 NÄRSTÅENDE

De 23 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera vissa gemensamma verksamheter i Länsförsäkringar AB-koncernen. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom Länsförsäkringar. Tjänster tillhandahålls av Länsförsäkringar AB gentemot länsförsäkringsbolagen avseende utförande av utvecklingsprojekt och ovan beskrivna service. Prissättning för serviceverksamhet inom länsförsäkringsgruppen baseras på direkta och indirekta kostnader. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnaderna rättvist inom länsförsäkringsgruppen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel. Dessutom har bolaget under 2015 löpande transaktioner som omfattar kostnader och provisionsersättning avseende försäljning och kundvård för den av Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän förmedlade affären, se not 15. Som närstående räknar Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän även övriga bolag inom länsförsäkringsgruppen.

Moderbolaget har en närstående relation med sina dotter- och intresseföretag se not 20 och 21. Dotterföretagets verksamhet består i att äga och förvalta aktier i fastighetsbolag. Moderbolagets tre intresseföretag bedriver förmedlingsverksamhet i enlighet med Lagen om försäkringsförmedling. I samtliga intresseföretag äger Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän 48 procent och har inte det bestämmande inflytandet. Med dotterföretaget har inga inköp eller försäljningar skett under året. Intresseföretagen har mottagit cirka 37 mkr, varav 35 mkr till Försäkringsgruppen Väst AB, i provisioner för anskaffning av försäkringar.

Samtliga transaktioner mellan närstående parter baseras på marknadsmässiga villkor.

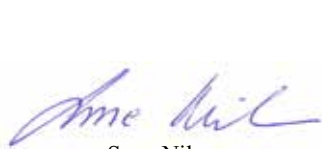
	Intäkter	Kostnader	Fordringar	Skulder
Länsförsäkringar AB	208 031	325 977	66 469	3 196
Länsförsäkringsbolagen	14 169	10 347	3 393	415
Länsförsäkringar Fastighetsförmedling	6 210	5 337	427	477
Länsförsäkringar Märklarservice AB	2 739	7 543	0	1 065

Noter

44 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR FÖR MODERBOLAGET ANGÅENDE FÖRSÄKRINGSRÖRELSEN, TKR

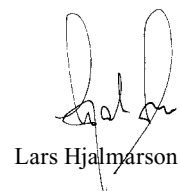
Försäkringsklasser	Totalt 2015	Olycksfall och sjukdom	Motorfordon övr. klasser	Trafik, ansvar mot tredje man	Brand- och ann.egen- domsskada	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa direkt försäkring	Mottagen återförsäkr.
Premieinkomst, brutto	1 371 511	100 154	320 633	212 601	573 580	36 755	50 846	1 294 569	76 942
Premieintäkt, brutto	1 364 245	98 471	311 893	209 479	578 077	37 019	51 242	1 286 181	78 064
Försäkringsersättningar, brutto	-953 128	-86 142	-227 648	-175 166	-364 448	-22 040	-23 151	-898 595	-54 533
Driftskostnader, brutto	-270 292	-19 403	-49 418	-36 371	-138 140	-9 937	-12 399	-265 668	-4 624
Resultat av avgiven återförsäkring	-57 271	-3 821	-8 778	-7 044	-36 130	-598	-900	-57 271	0
Skadeprocent, brutto	-69,9	-87,5	-73,0	-83,6	-63,0	-59,5	-45,2	-69,9	-69,9

Göteborg den 25 februari 2016

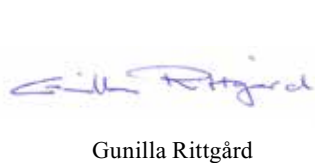

Sune Nilsson

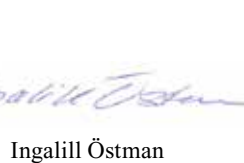

Lena Lind

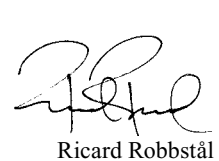

Ulf Ek

Lars Hjalmarson

Märta Jansdotter

Gunilla Rittgård

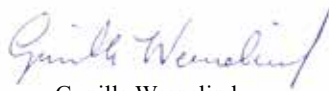

Ingalill Östman

Ricard Robbstål

Fredrik Haglund

Anna Linnér

Min revisionsberättelse beträffande denna årsredovisning
har avlämnats den 26 februari 2016

Gunilla Wernelind
auktoriserad revisor
KPMG AB

Revisionsberättelse

Till bolagsstämman i Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän, org. nr 558500-8039

Rapport om årsredovisningen och koncernredovisningen

Jag har utfört en revision av årsredovisningen och koncernredovisningen för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar för årsredovisningen och koncernredovisningen

Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för att upprätta en årsredovisning som ger en rättvisande bild enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och en koncernredovisning som ger en rättvisande bild enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag, och för den interna kontroll som styrelsen och verkställande direktören bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning och koncernredovisning som inte innehåller väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och koncernredovisningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing och god revisionssed i Sverige. Dessa standarder kräver att jag följer yrkesetiska krav samt planerar och utför revisionen för att uppnå rimlig säkerhet att årsredovisningen och koncernredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter.

En revision innefattar att genom olika åtgärder inhämta revisionsbevis om belopp och annan information i årsredovisningen och koncernredovisningen. Revisorn väljer vilka åtgärder som ska utföras, bland annat genom att bedöma riskerna

för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen och koncernredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller på fel. Vid denna riskbedömning beaktar revisorn de delar av den interna kontrollen som är relevanta för hur bolaget upprättar årsredovisningen och koncernredovisningen för att ge en rättvisande bild i syfte att utforma granskningsåtgärder som är ändamålsenliga med hänsyn till omständigheterna, men inte i syfte att göra ett uttalande om effektiviteten i bolagets interna kontroll. En revision innefattar också en utvärdering av ändamålsenligheten i de redovisningsprinciper som har använts och av rimligheten i styrelsens och verkställande direktörens uppskattningar i redovisningen, liksom en utvärdering av den övergripande presentationen i årsredovisningen och koncernredovisningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Enligt min uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av moderbolagets finansiella ställning per den 31 december 2014 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Koncernredovisningen har upprättats i enlighet med lagen om årsredovisning i försäkringsföretag och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av koncernens finansiella ställning per den 31 december 2015 och av dess finansiella resultat och kassaflöden för året enligt International Financial Reporting Standards, såsom de antagits av EU, och enligt lagen om årsredovisning i försäkringsföretag. Förvalt-

ningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens och koncernredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker därför att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen för moderbolaget och för koncernen

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen har jag även utfört en revision av förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän för år 2015.

Styrelsens och verkställande direktörens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust, och det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för förvaltningen enligt försäkringsrörelselagen.

Revisorns ansvar

Mitt ansvar är att med rimlig säkerhet uttala mig om förslaget till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust och om förvaltningen på grundval av min revision. Jag har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige.

Som underlag för mitt uttalande om styrelsens förslag till dispositioner beträffande bolagets vinst eller förlust har jag granskat om förslaget är förenligt med försäkringsrörelselagen.

Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag utöver min revision av årsredovisningen och koncernredovisningen granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna

bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättnings-skyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lagen om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen.

Jag anser att de revisionsbevis jag har inhämtat är tillräckliga och ändamåls-enliga som grund för mina uttalanden.

Uttalanden

Jag tillstyrker att bolagsstämman disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 26 februari 2016

Gunilla Wernelind
auktoriserad revisor KPMG AB

Revisorssuppleant

Peter Zell
auktoriserad revisor
KPMG AB

Styrelse 2015

Från vänster: Märta Jansdotter, Sune Nilsson, Gunilla Rittgård, Lars Hjalmarson, Ingalill Östman, Ulf Ek, Ricard Robbstål, Lena Lind, Anna Linnér.

Sune Nilsson

Hovås, styrelsens ordförande
invalid 2002, vald till och med 2017

Lena Lind

Göteborg, styrelsens vice ordförande
konsult, egen företagare
invalid 2003, vald till och med 2018

Ulf Ek

Göteborg, finansdirektör Wallenstam AB
invalid 2009, vald till och med 2016

Lars Hjalmarson

Uddevalla, egen företagare Hjalmarson Affärskonsult AB
invalid 2005, vald till och med 2017

Märta Jansdotter

Göteborg, vd Gröna Gårdar AB
invalid 2015, vald till och med 2018

Gunilla Rittgård

Onsala, vd STS Student Travel Schools AB
Invalid 2007, vald till och med 2016

Ingalill Östman

Göteborg, egen företagare loway AB -
Industrial Advisor and Communications Specialist
Invalid 2014, vald till och med 2017

Ricard Robbstål

Mölnadal, verkställande direktör

Personalrepresentanter

Fredrik Haglund (saknas på bilden)

Göteborg, personalrepresentant, säljare företagsförsäkring

Anna Linnér

Göteborg, personalrepresentant, skadereglerare företagsskador

Ledning 2015

Från vänster: Håkan Carlsson, Karolin Lindeman, Anders Tykeson, Lotta Holm, Björn Schedwin, Annika Lundberg, Helena Johnsson, Ricard Robbstål

Ricard Robbstål

verkställande direktör

Helena Johnsson

avdelningschef Sak Sälj och Marknad

Annika Lundberg

avdelningschef Bank och Liv

Björn Schedwin

avdelningschef Sak och Skador

Anders Tykeson

avdelningschef Finans

Karolin Lindeman

HR-chef

Lotta Holm

avdelningschef Affärsstöd

Håkan Carlsson

programansvarig och fastighetsförmedling

Valberedning

Lennart Olausson 1

Göteborg, valberedningens ordförande,
egen företagare, styrelseuppdrag

Helén Eriksson-Elf 2

Göteborg, stadsdirektör, Sundbybergs stad

Måns Ingemarsson 3

Hunnebostrand, lantbrukare, Stensjö Gård

Lena Lilja 4

Uddevalla, vd, Lena Lilja & Co AB

Sara Wallin 5

Askim, vd, Almi Företagspartner Väst AB

Kontrollfunktioner, aktuarie och kundombudsman

Charlotta Löfstrand Hjelm 1

internrevisor

Terese Amundin 2

compliance

Daniel Olsson 3

riskcontroller

Anna Flodström 4

aktuarie

Lennart Vänerö 5

kundombudsman

Gemensam kundombudsman för tre länsförsäkringsbolag

Från och med 2014 har vi genom Samarbete i Väst en gemensam kundombudsman för Länsförsäkringar Göteborg och Bohuslän, Länsförsäkringar Halland och Länsförsäkringar Älvsborg.

Kundombudsmannen är underställd styrelsen och arbetar oberoende i förhållande till vår organisation. Syftet med kundombudsmannen är att ge våra kunder möjlighet till snabb och kostnadsfri prövning av bolagets beslut.

Ärenden som kundombudsmannen prövar kan gälla villkorsfrågor, till exempel innehåll i försäkringsavtal eller oklarheter vid försäkringens tecknande. Frågorna kan gälla både privat försäkring och företagsförsäkring där bolaget är koncessionsinnehavare.

Även andra försäkringsfrågor av mer principiell karaktär kan prövas. Däremot prövar kundombudsmannen inga ansvars- eller vållande frågor.

2015 prövade kundombudsmannen 53 ärenden för bolaget.

Fullmäktige

GÖTEBORGS KOMMUN

Mandatperiod 2014-2016

Bengt Andersson
Marion Berg
Dag Holmbergh
Malin Lundgren
Anna Rogbrant
Sara Wallin
Ingemar Öxgård

Mandatperiod 2015-2017

Bertil Andersson
Anette Asklin
Helén Eriksson-Elf
Sven-Inge Gustafsson
Claes-Göran Hindström
Susanna Löving Sjöberg
Mattias Olsson
Carl-Adam Sedin

Mandatperiod 2016-2018

Ingemar Björholt
Haklme Hassan
Klas Hellgren
Peter Krantz
Carolina Larsson
Mia Ljungholm
Karl Malmström
Birgitta Olausson
Carlos Rebelo Da Silva
Houda Zoubi

HÄRRYDA KOMMUN

Mandatperiod 2016-2018

Monica Crusner
Elisabeth Lindén
Lilian Samuelsson
Håkan Wallin

KUNGÄLVS KOMMUN

Mandatperiod 2015-2017

Margareta Alexandersson
Inger Andersson Thelin
Henny Lundberg
Åsa Pehrsson
Niclas Tonsjö

LYSEKILS KOMMUN

Mandatperiod 2014-2016

Leif G Andersson
Benny Karlsson
Marianne Siverhav

MUNKEDALS KOMMUN

Mandatperiod 2016-2018

Gunnel Fritzson
Claes-Anders Johansson
Kent Wilhelmsson

MÖLNDALS KOMMUN

Mandatperiod 2014-2016

Gunnel Blom Svensson
Gunilla Bökmark
Margareta Eklund Jimar
Thomas Erdegard
Göran Johansson

ORUST KOMMUN

Mandatperiod 2014-2016

Anna Illetorp
Sven Pettersson
Margaretha Stenmark
Gun-Britt Svensson

PARTILLE KOMMUN

Mandatperiod 2015-2017

Annika Guldhed
Folke Nordqvist
Henrik Rogenfelt
Dennis Staaf

SOTENÄS KOMMUN

Mandatperiod 2014-2016

Ida Aronsson Hammar
Måns Ingemarsson
Jan Åsberg

STENUNGSUNDS KOMMUN

Mandatperiod 2016-2018

Martin Bergman
Susanna Frennemo
Hans Johansson
Eva Lind Johansson

STRÖMSTADS KOMMUN

Mandatperiod 2015-2017

Curt Carlsson
Therese Grahm
Tina Tillery

TANUMS KOMMUN

Mandatperiod 2016-2018

Maria Andersson
Kjell Olsson
Lennart Olsson

TJÖRNS KOMMUN

Mandatperiod 2015-2017

Agneta Börgesson
Margareta Hagberg
Mattias Jönegren

UDDEVALLA KOMMUN

Mandatperiod 2015-2017

Birgitta Andersson
Magnus Gregart
Thore Gunnarsson
Pelle Haglund
Thomas Hemberg
Lena Lilja

ÖCKERÖ KOMMUN

Mandatperiod 2014-2016

Ingrid Hansson
Pär Simonsson
Stefan Timar

Representanter i Länsförsäkringar Liv Försäkringsaktiebolags (publ) Försäkringstagarförening

Lena Lilja, Uddevalla
Elisabeth Lindén, Härryda
Sven Pettersson, Orust
Rolf Åkerman, Olofstorp

Göteborg Lilla Bommen 8, 404 84 Göteborg, 031-63 80 00 | Östra Hamngatan 32, Box 11040, 404 21 Göteborg, 031-63 23 50 | **Kungälv** Gymnasiegatan 4, Box 304, 442 10 Kungälv, 0303-20 76 00 | **Partille** Gamla Kronvägen 19A, 433 33 Partille, 031-63 23 30 | **Sisjön** Askim Verkstadsväg 17, 436 34 Askim, 031-63 23 20
Stenungsund Sävgatan 5, Box 64, 444 21 Stenungsund, 0303-72 84 00 | **Strömstad** Västra Klevgatan 11, Box 39, 452 21 Strömstad, 0526-683 30 | **Tanumshede** Affärsvägen 18, 457 30 Tanumshede, 0525-228 80 | **Torslanda** Gamla Flygplatsvägen 4, 423 37 Torslanda, 031-63 23 40 | **Uddevalla** Norra Drottninggatan 1, Box 758, 451 26 Uddevalla, 0522-910 00 | **E-post** info@gbg.lansforsakringar.se